

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin seutu- ja
kuntakohtainen analyysi**

Helmikuu 2026

KANGASALA

SISÄLTÖ

1. Koko maan tilannekuva
2. Kangasalan EVP-indeksi
3. Kangasalan EVP-indeksin muuttujat
4. Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi
5. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

***Tampereen kaupunkiseudun analyysissä ovat mukana seuraavat kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi**

**BUSINESS
TAMPERE**

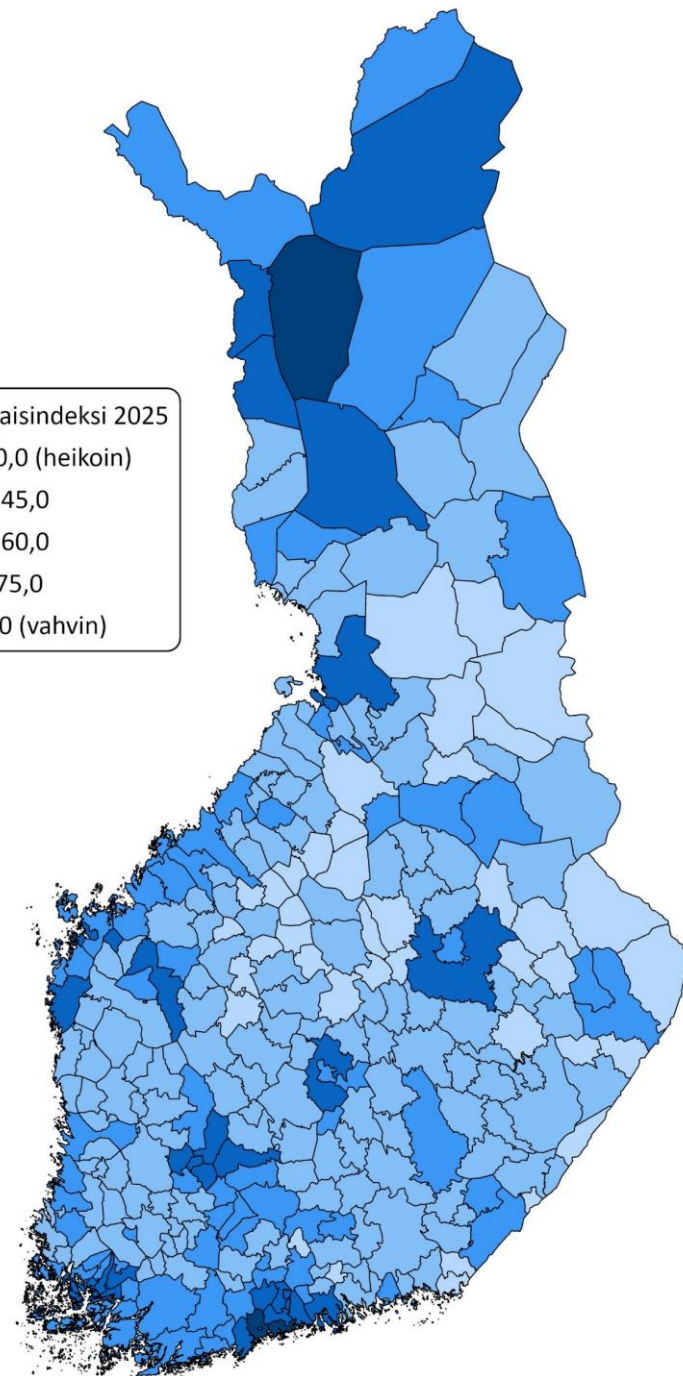
MDI
Part of FCG.

1. Koko maan tilannekuva

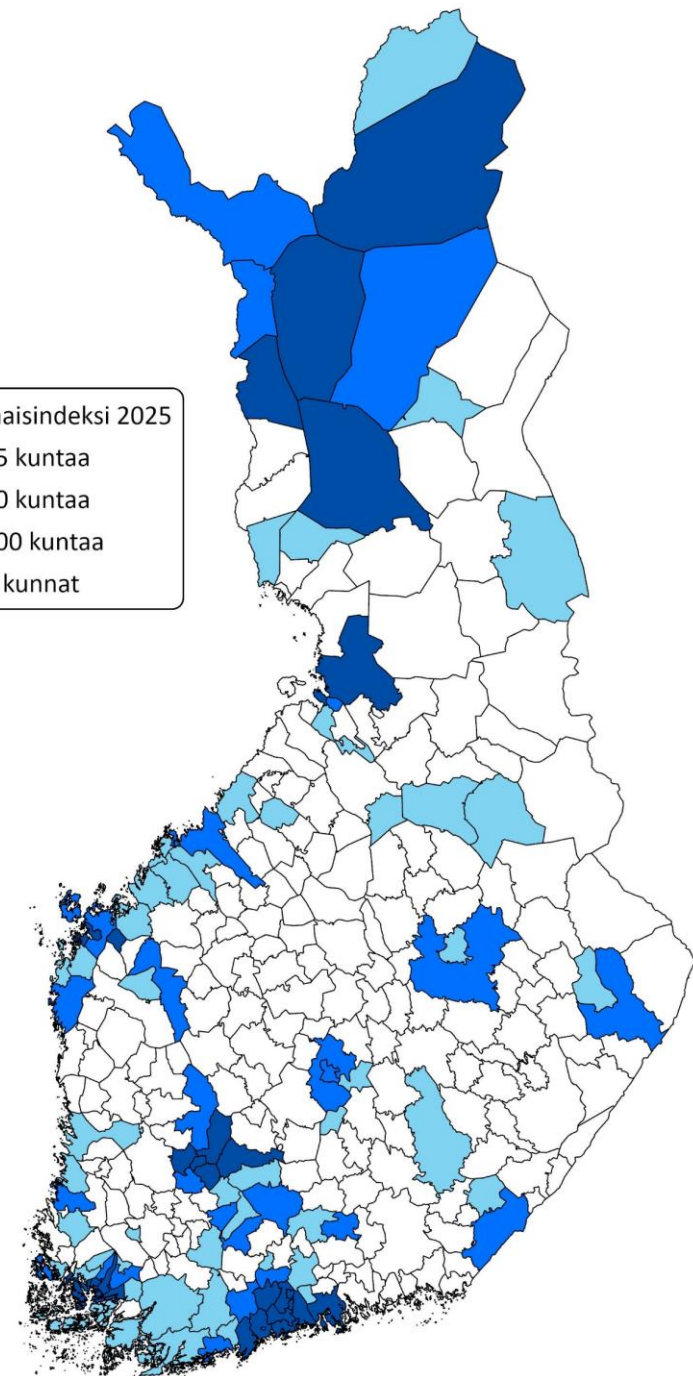
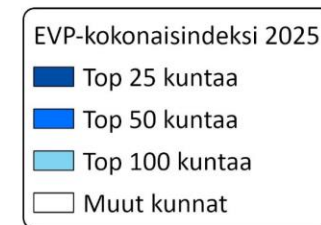
EVP-KOKONAISINDEKSI TULOKSET

- **Korkeimman EVP-indeksin kunnat painottuivat vahvasti Uudellemaalle. Lisäksi kärkijoukossa oli sekä Tampereen ja Turun seudun kuntia että Lapin ja Pohjanmaiden kuntia sekä monien maakuntien keskuskaupunkeja.**
- Kymmenen kärkikuntaa olivat Espoo, Helsinki, Kittilä, Pirkkala, Inari, Tampere, Vantaa, Tuusula, Kirkkonummi ja Sipoo.
 - **Keskuskaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Espoo (82,05), Helsinki (81,98), Tampere (72,6), Vantaa (72,5) ja Porvoo (70,6).
 - **Kehyskunnista** korkeimmat indeksipisteet saivat Pirkkala (74,3), Tuusula (72,0), Kirkkonummi (71,9), Sipoo (71,4) ja Kaarina (68,5).
 - **Seutukaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Rauma (57,0), Pietarsaari (54,1), Paimio (54,0), Parainen (52,6) ja Lohja (52,6).
 - **Maaseutualueista** korkeimmat indeksipisteet saivat Kittilä (80,6), Inari (73,3), Kolari (68,6), Muonio (63,0) ja Närpiö (61,9).
- EVP-indeksissä korkeimmat pisteet saaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli kymmenen kuntaa Uudeltamaalta, viisi kuntaa Pirkanmaalta, neljä kuntaa Lapista ja Varsinais-Suomesta, sekä yksi kunta Pohjanmaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta.
- EVP-indeksi jäi **alhaisimmaksi alueellisesti Itä-Suomen ja keskisen Suomen kunnissa.**

TOP 100 KUNNAT EVP-KOKONAISINDEKSILLÄ

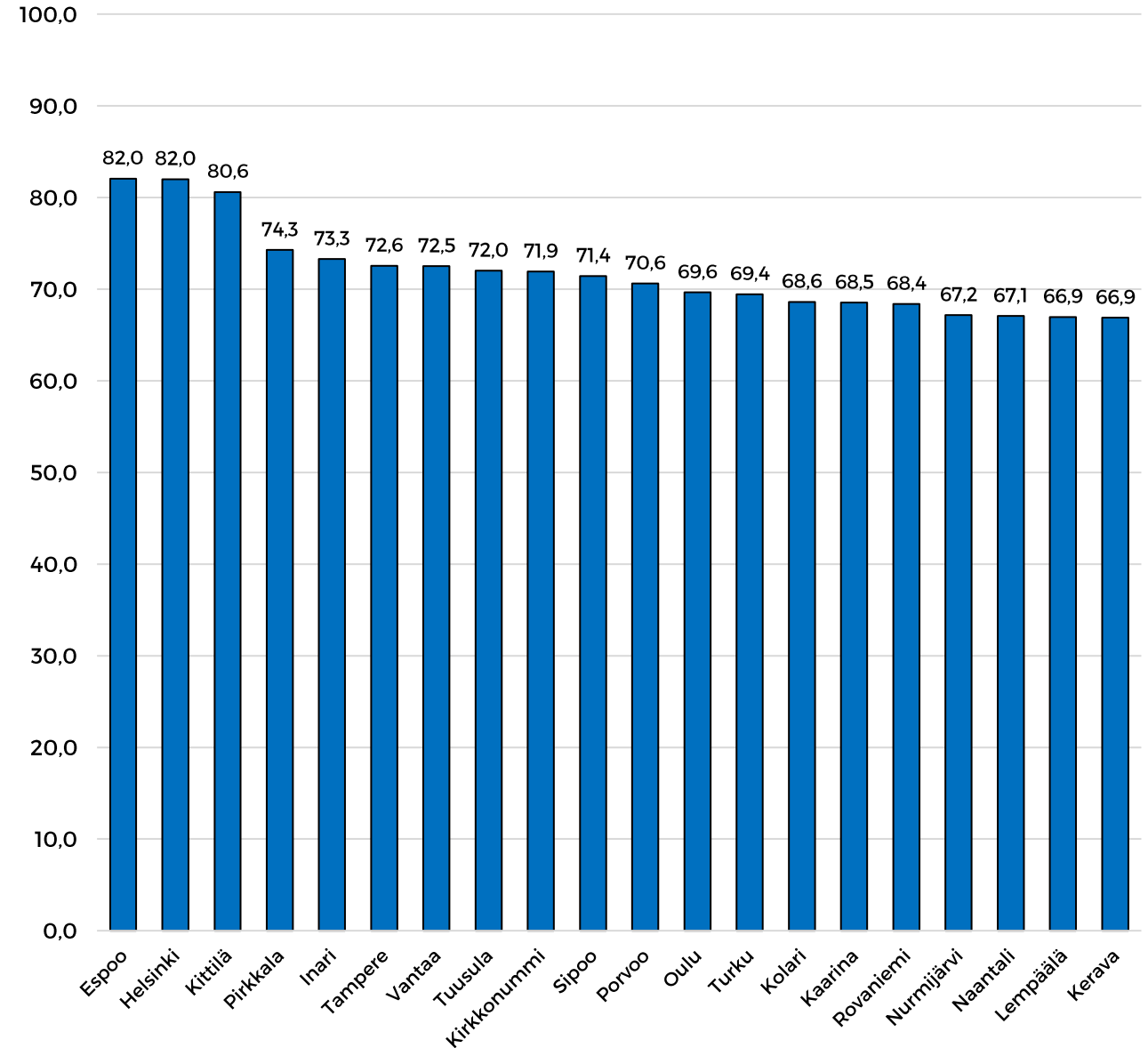
- Top 25 kunnat on kuvattu **tummansinisellä**, top 50 kuntaa **sinisellä** ja top 100 kuntaa **vaaleansinisellä** värillä. Muut kuuluvat kunnat ovat valkoisella pohjalla kartassa.
- Top 50 ja Top 100 EVP-indeksin kunnat **keskittyvät alueellisesti ryppäiksi** kasvukolmion keskuskaupunkien muodostamien kärkien eli Helsingin, Tampereen ja Turun ydinkaupunkiseuduille, Pohjanmaan rannikolle, Lappiin, keskuskaupunkeihin ja niiden ympärille sekä pistemäisesti muille alueille.
- Top 25 EVP-indeksin kunnat ovat **keskittyneet varsinkin Helsingin ja Seinäjoen sekä Helsingin ja Turun välisten käytävien alueelle sekä myös Pohjois- ja Tunturi-Lapin kuntiin.**
- Sen sijaan **Itä-Suomen, Kaakkois-Suomen ja keskisen Suomen kunnista** sadan parhaimman joukkoon yltävät pääsääntöisesti vain yksittäiset suuret kaupungit, kuten Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Lappeenranta ja osa niiden kehyskunnista.

20 KÄRKIKUNTAA EVP-INDEKSIIN MUKAAN

- Graafissa on EVP-kokonaisindeksin mukaan 20 korkeimman arvon saanutta Manner-Suomen kuntaa.
- **Kokonaisindeksin 20 kärkikunnan joukossa ovat kuusi suurinta kaupunkia ja yhdeksän niiden välittömässä läheisyydessä olevaa kehyskuntaa.**
- Muita keskisuuria kaupunkeja 20 kärkikunnan joukossa on ainoastaan Porvoo ja Rovaniemi.
- Muista kunnista listalla erottuvat erityisesti Lapin matkailukunnat eli Kittilä, Inari ja Kolari.

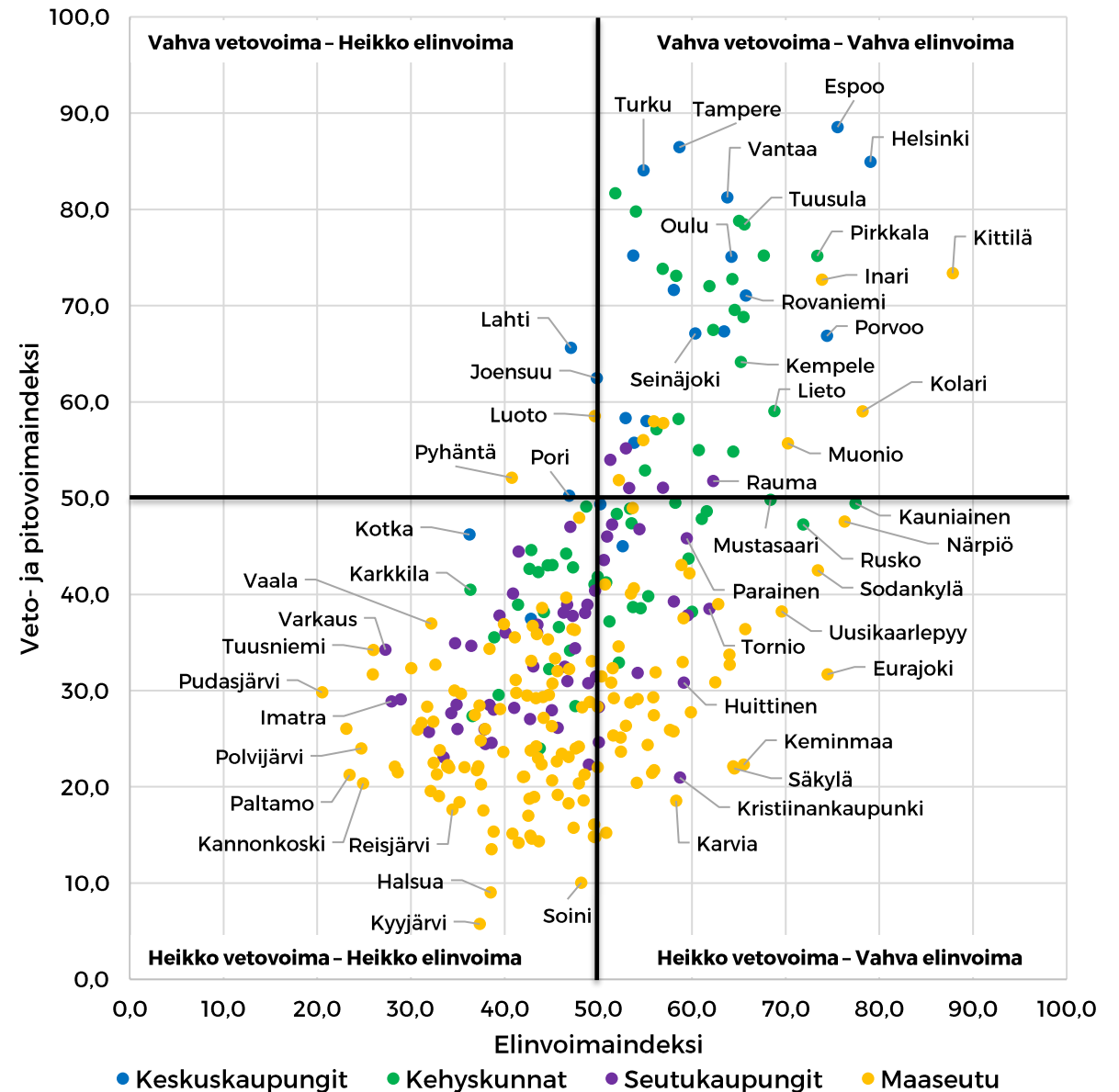
EVP-indeksin 20 kärkikuntaa

KUNNAT NELIKENTÄSSÄ EVP-KOKONAISINDEKSIIN JA ALUETYYPIN PERUSTEELLA

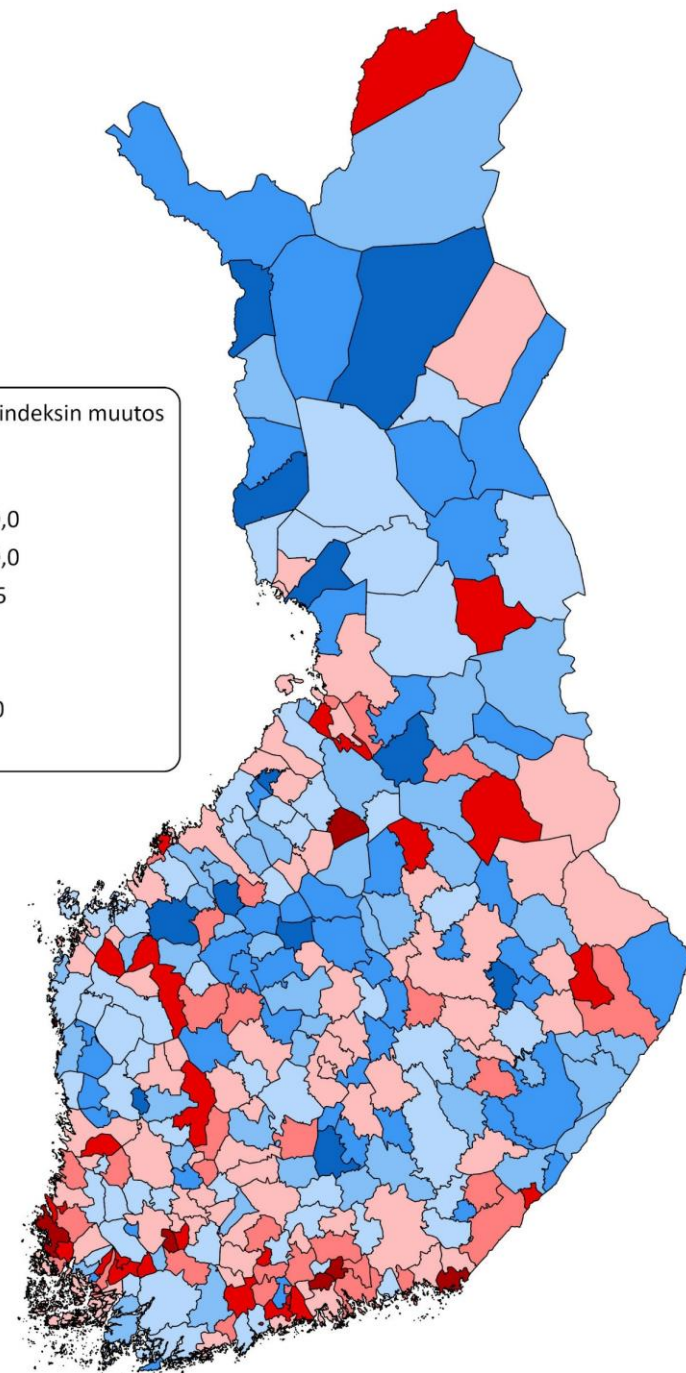
- Kaikki Manner-Suomen kunnat on sijoitettu elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin perusteella yhteiseen **nelikenttään liittyvään koordinaatistoon aluetyypin mukaan.**
- **Vahvan elin-, veto- ja pitovoiman kenttään** ovat keskittyneet pääosin keskustaupungit sekä niiden välittämässä läheisyydessä olevat kehyskunnat. Myönteisiä poikkeuksia ovat muun muassa Lapin matkailukunnat Inari, Kittilä, Kolari ja Muonio
- Toisessa ääripäässä eli **heikon elin-, veto- ja pitovoimakentän kenttään** on keskittynyt pääosin maaseutualueita ja seutukaupunkeja sekä kauempana keskustaupungeista sijaitsevia kehyskuntia.
- **Vahvan elinvoiman ja heikon vetovoiman kentässä** on erityisesti seutukaupunkeja ja niin sanottuja toisen asteen kehyskuntia, jotka eivät sijaitse suurten tai keskisuurten kaupunkien välittömässä läheisyydessä.
- **Vahvan vetovoiman ja heikon elinvoiman kentässä** on muutama keskustaupunki sekä maaseutualueista Luoto ja Pyhäntä.

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2025

EVP-KOKONAISINDEKSIIN MUUTOS

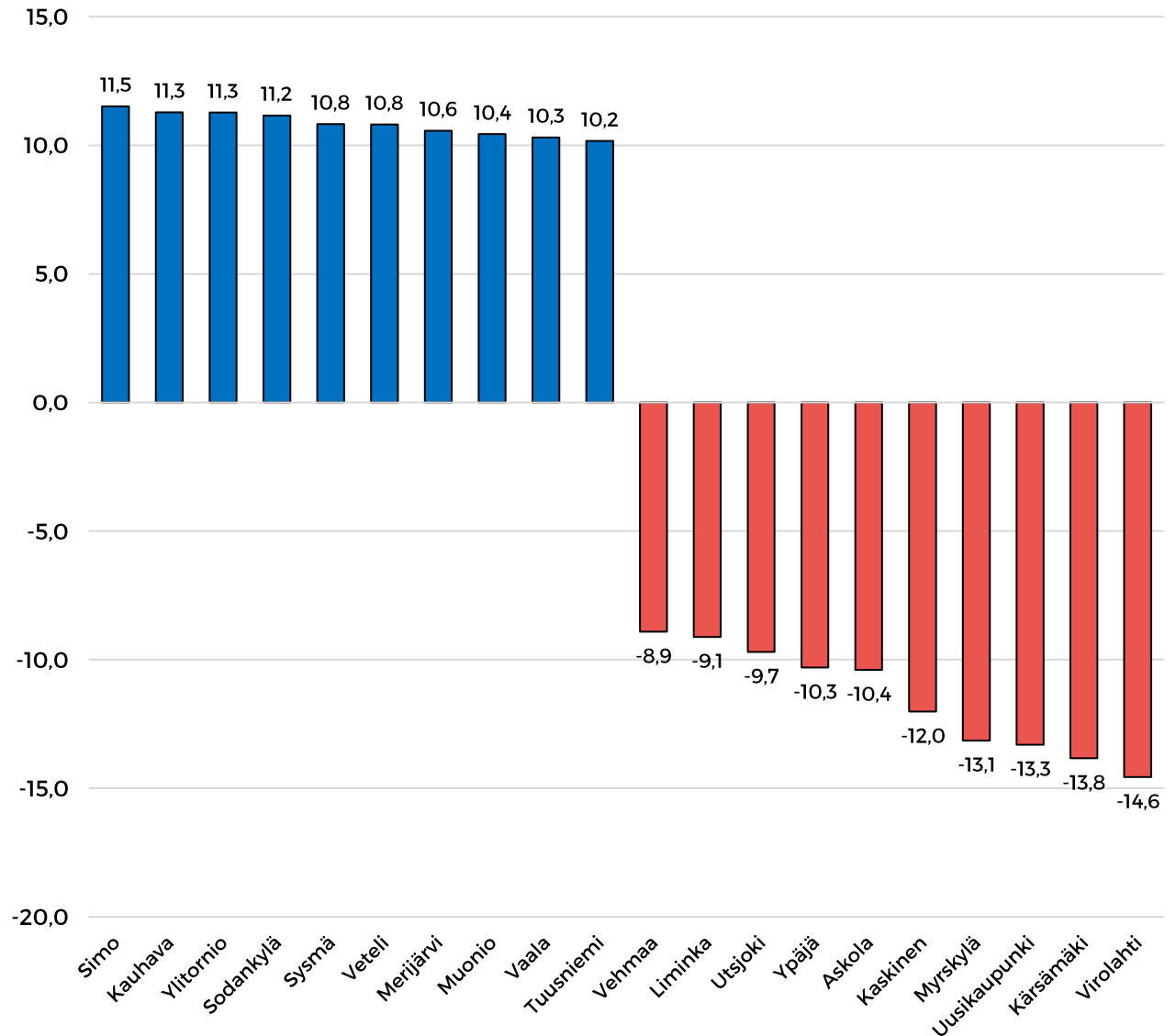
- **EVP-indeksiä eniten parantaneet kunnat 2020-luvulla olivat pääasiassa maaseutualueilla sijaitsevat pienet kunnat mukaan lukien muutamat seutukaupungit ja kehyskunnat. Väestöltään pienemmissä kunnissa indeksin vaihteluväli on vuositasolla suurempaa kuin väestöltään suurissa kaupungeissa.**
- Kymmenen eniten indeksiä parantanutta kuntaa olivat Simo, Kauhava, Ylitornio, Sodankylä, Sysmä, Veteli, Merijärvi, Muonio, Vaala ja Tuusniemi.
 - **Keskuskaupungeista** indeksi parantui ainoastaan Kajaanissa (+3,2), Mikkelissä (+2,3), Espoossa (+0,3) ja Rovaniemellä (+0,2).
 - **Kehyskunnista** indeksi parantui eniten Vesilahdessa (+9,6), Hankasalmella (+8,2), Toivakassa (+8,1), Hirvensalmella (+6,5) ja Raisiossa (+5,7).
 - **Seutukaupungeista** indeksi parantui eniten Kauhavalla (+11,3), Kemijärvellä (+7,0), Savonlinnassa (+6,2), Alajärvellä (+5,9) ja Viitasaarella (+5,2).
 - **Maaseutualueista** indeksi parantui eniten Simossa (+11,5), Ylitorniolla (+11,3), Sodankylässä (+11,2), Sysmässä (+10,8) ja Vetelissä (+10,8).
- EVP-indeksissä eniten parantaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli kuusi kuntaa Lapista, viisi kuntaa Keski-Suomesta, kolme kuntaa Pohjois-Pohjanmaalta, kaksi kuntaa Etelä-Pohjanmaalta ja Päijät-Hämeestä sekä yksi kunta Etelä-Karjalasta, Keski-Pohjanmaalta, Pirkanmaalta, Pohjois-Savosta, Satakunnasta, Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta.
- **EVP-indeksi heikentyi eniten kehyskunnissa sekä maaseutualueilla ja erityisesti Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa.**

20 KÄRKIKUNTAA EVP-INDEKSIIN MUUTOKSEN MUKAAN

- Graafissa on eniten parantaneet ja heikentyneet kunnat EVP-kokonaisindeksissä vuosien 2020–2025 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi 158 kunnassa ja laski 134 kunnassa vuosien 2020–2025 aikana.
- **Kokonaisindeksi kasvoi eniten Simossa, Kauhavalla, Ylitorniolla, Sodankylässä ja Sysmässä.**
- Kokonaisindeksi laski eniten Virolahdella, Kärsämäellä, Uudessakaupungissa, Myrskylässä ja Kaskisissa.
- Manner-Suomen kuntien kokonaisindeksin muutos vaihteli Simon 11,5 pisteen kasvusta Virolahden 14,6 pisteeseen laskuun.

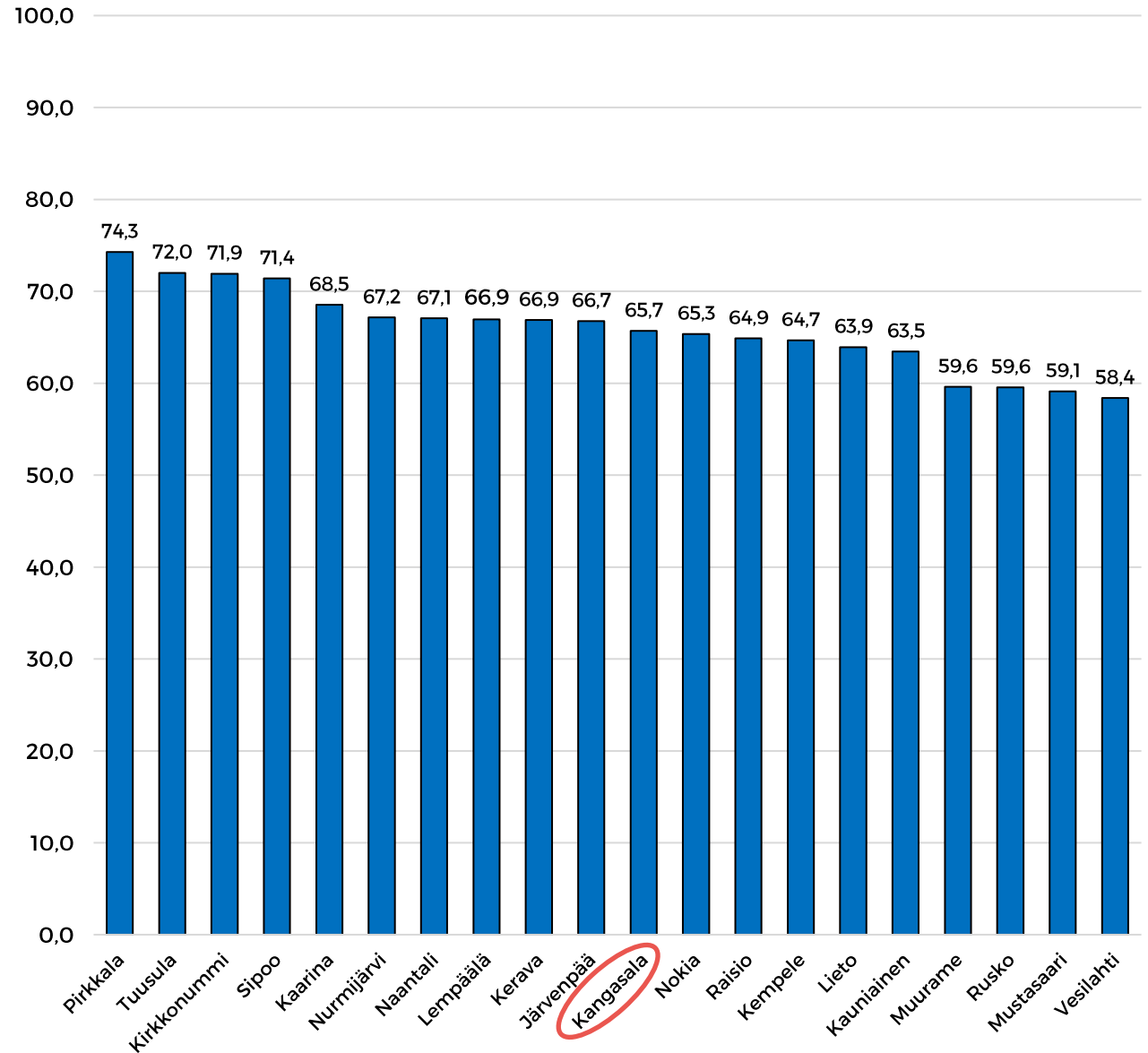
EVP-indeksin muutos 2020–2025
(10 kärkikuntaa kasvussa ja laskussa)

KEHYSKUNTIEN EVP- INDEKSI

- Graafissa on kehyskuntien 20 kärkikunnan järjestys elinvoima-, vetovoima- ja pitovoiman kokonaisindeksin mukaan. Manner-Suomessa on 58 alueryhmään kuuluvaa kuntaa.
- **Kärkisijoilla oli seitsemän kuntaa Helsingin seudulta, viisi kuntaa Tampereen ja Turun seuduilta sekä yksi kunta Jyväskylän, Oulun ja Vaasan seuduilta.**
- **Kokonaisindeksi oli korkein Pirkkalassa, Tuusulassa, Kirkkonummella, Sipoossa ja Kaarinassa.**
- Kehyskuntien kokonaisindeksin vaihteluväli oli erittäin suuri Pirkkalan 74,3 pisteestä Petäjäveden 32,0 pisteeseen.
- **Kehyskunnissa on vahvat lukemat erityisesti väestönkehitystä sekä koulutusta ja hyvinvointia mittaavissa muuttujissa.**

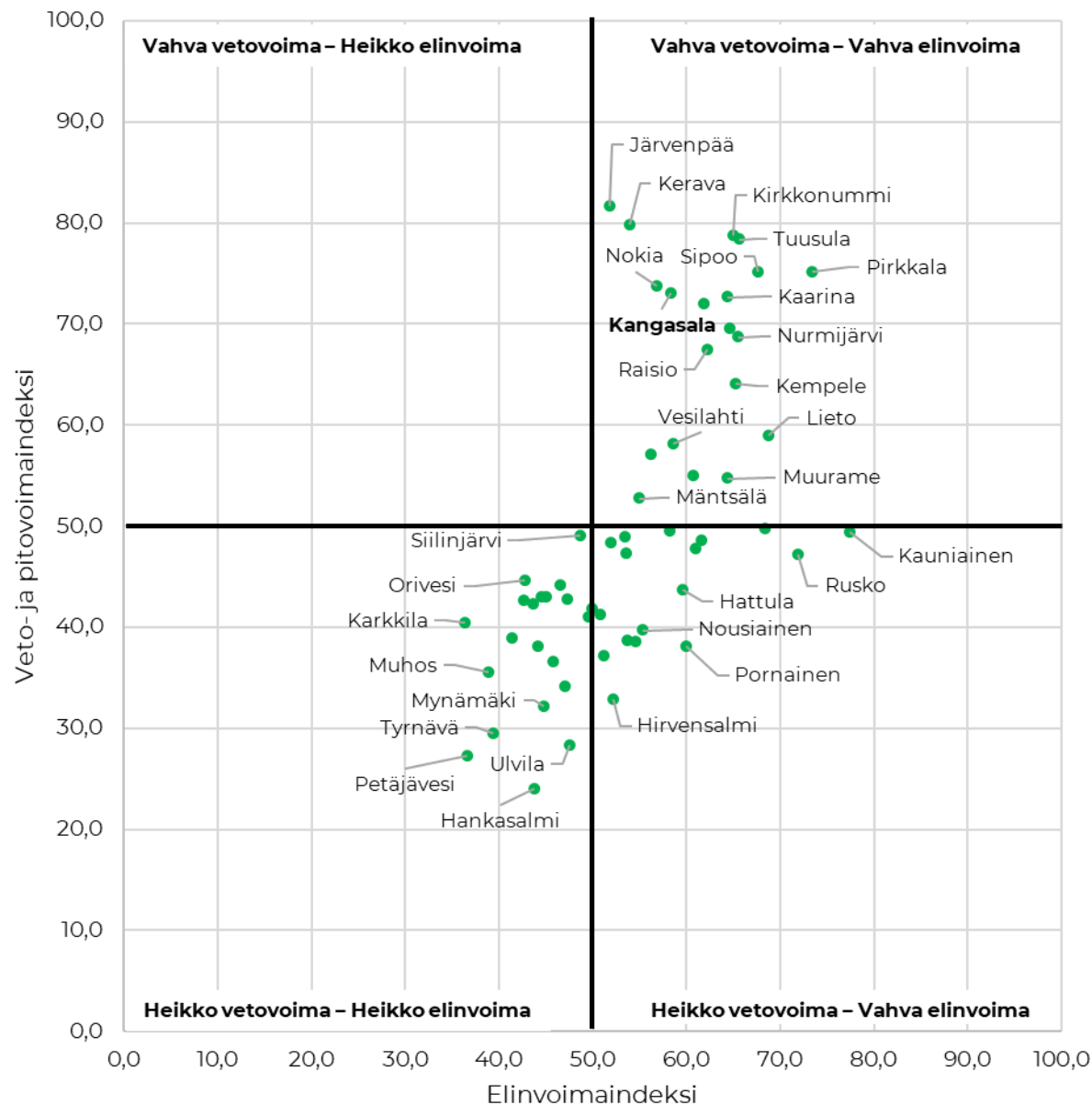
Kehyskuntien EVP-indeksin 20 kärkikuntaa 2025

KEHYSKUNTIEN NELIKENTTÄ

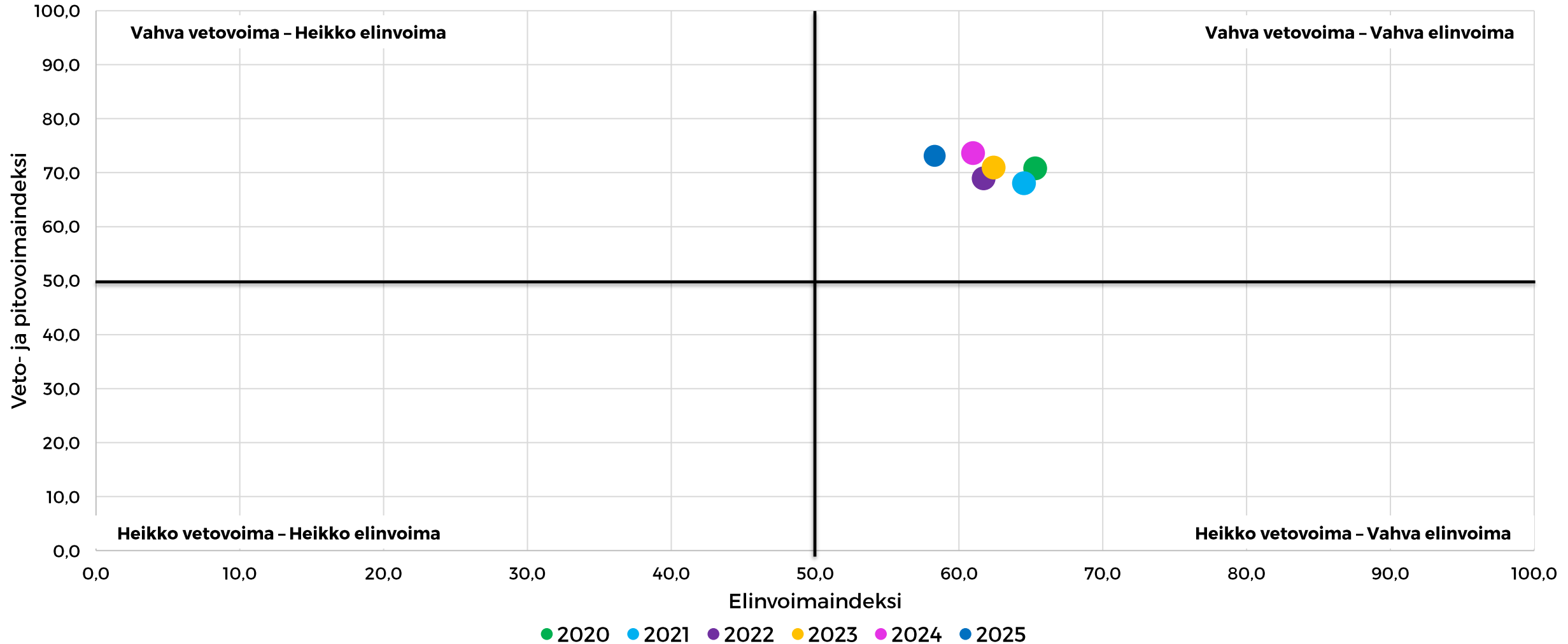
- Koordinaatistoon on sijoitettu kaikki 58 kehyskuntaa elinvoima- sekä veto- ja pitovoima- indeksien perusteella yhteiseen nelikenttään.
- **Vahvan elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kentässä** on 20 kehyskuntaa. Elinvoimaindeksin kärjessä ovat Pirkkala, Lieto ja Sipoo sekä veto- ja pitovoimaindeksin Järvenpää, Kerava ja Kirkkonummi.
- **Heikon elinvoiman sekä heikon veto- ja pitovoiman kentässä** on 21 kehyskuntaa. Suurin osa kehyskunnista on niin sanottuja toisen asteen kehyskuntia, jotka eivät sijaitse suurten tai keskisuurten kaupunkien välittömässä läheisyydessä.
- **Vahvan elinvoiman sekä heikon veto- ja pitovoiman kentässä** on 17 kehyskuntaa. Lähellä vahvan elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kenttää ovat Mustasaari, Siuntio, Kauniainen, Kontiolahti, Vihti ja Ilmajoki.
- **Heikon elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kentässä** ei ole yhtään kehyskuntaa.

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2025

KANGASALAN ”LIKKUMINEN” NELIKENTÄSSÄ 2020–2025

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2020-2025

KEHYSKUNTIEN POSITIO EVP-INDEKSISSÄ NELJÄNNEKSITTÄIN 2025

64,7 – 74,3

Paras neljännes

- Pirkkala
- Tuusula
- Kirkkonummi
- Sipoo
- Kaarina
- Nurmijärvi
- Naantali
- Lempäälä
- Kerava
- Järvenpää
- **Kangasala**
- Nokia
- Raisio
- Kempele

50,5 – 63,9

Toiseksi paras neljännes

- Lieto
- Kauniainen
- Muurame
- Rusko
- Mustasaari
- Vesilahti
- Ylöjärvi
- Hyvinkää
- Vihti
- Masku
- Mäntsälä
- Siuntio
- Hattula
- Kontiolahti
- Sotkamo

43,7 – 50,2

Toiseksi heikoin neljännes

- Ilmajoki
- Pornainen
- Siilinjärvi
- Nousiainen
- Liminka
- Hollola
- Toivakka
- Pälkäne
- Taipalsaari
- Pyhtää
- Sauvo
- Janakkala
- Asikkala
- Hämeenkyrö
- Orivesi

32,0 – 43,7

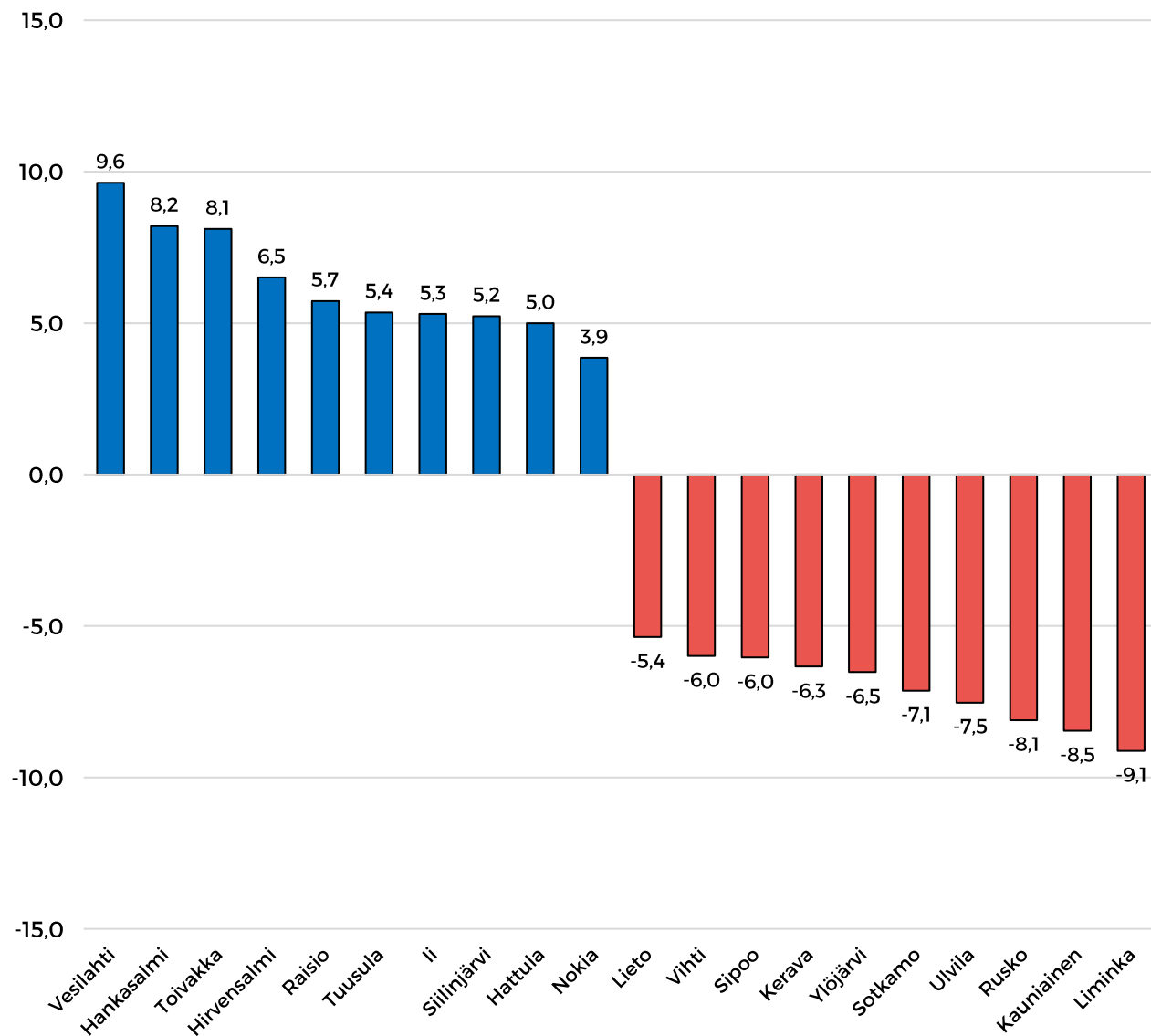
Heikoin neljännes

- Ii
- Laukaa
- Hirvensalmi
- Orimattila
- Hailuoto
- Lumijoki
- Uurainen
- Mynämäki
- Karkkila
- Ulvila
- Muhos
- Tyrnävä
- Hankasalmi
- Petäjävesi

KEHYSKUNTIEN EVP- INDEKSIIN MUUTOS

- Graafissa on kehyskuntien muutos EVP-kokonaisindeksissä vuosien 2020–2025 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi 22 kehyskunnassa ja laski 36 kehyskunnassa vuosien 2020–2025 aikana.
- **Kokonaisindeksi kasvoi eniten Vesilahdella, Hankasalmella, Toivakassa, Hirvensalmella ja Raisiossa.**
- Kokonaisindeksi laski eniten Limingalla, Kauniaisissa, Ruskolla, Ulvilassa ja Sotkamossa.
- Kehyskuntien kokonaisindeksin muutos vaihteli Vesilahden 9,6 pisteen kasvusta Limingan 9,1 pisteen laskuun.
- **Kehyskunnissa asumista ja rakentamista sekä opiskelijoita ja kansainvälisyyttä mittaavissa muuttujissa on tapahtunut vahvistumista.**
- Yritystoimintaa sekä tuloja ja taloutta mittaavissa muuttujissa on sen sijaan tapahtunut selkeää heikentymistä.

Kehyskuntien EVP-indeksin muutos 2020–2025
(10 kärkikuntaa kasvussa ja laskussa)

KEHYSKUNTIEN POSITIO EVP-INDEKSIIN MUUTOKSESSA NELJÄNNEKSITTÄIN 2020–2025

+2,8 – +9,6

Paras neljännes

- Vesilahti
- Hankasalmi
- Toivakka
- Hirvensalmi
- Raisio
- Tuusula
- Ii
- Siilinjärvi
- Hattula
- Nokia
- Uurainen
- Masku
- Petäjävesi
- Orivesi

-1,0 – +2,6

Toiseksi paras neljännes

- Lumijoki
- Sauvo
- Pyhtää
- Mustasaari
- Hämeenkyrö
- Asikkala
- Hollola
- Nousiainen
- Kirkkonummi
- Muurame
- Hailuoto
- Pälkäne
- Naantali
- Pirkkala
- Mynämäki

-1,0 – -4,4

Toiseksi heikoin neljännes

- Pornainen
- Ilmajoki
- Tyrnävä
- Karkkila
- Kaarina
- Laukaa
- **Kangasala**
- Mäntsälä
- Lempäälä
- Janakkala
- Muhos
- Orimattila
- Hyvinkää
- Siuntio
- Kempele

-4,6 – -9,1

Heikoin neljännes

- Taipalsaari
- Nurmijärvi
- Järvenpää
- Kontiolahti
- Lieto
- Vihti
- Sipoo
- Kerava
- Ylöjärvi
- Sotkamo
- Ulvila
- Rusko
- Kauniainen
- Liminka

2. Kangasalan EVP- indeksi

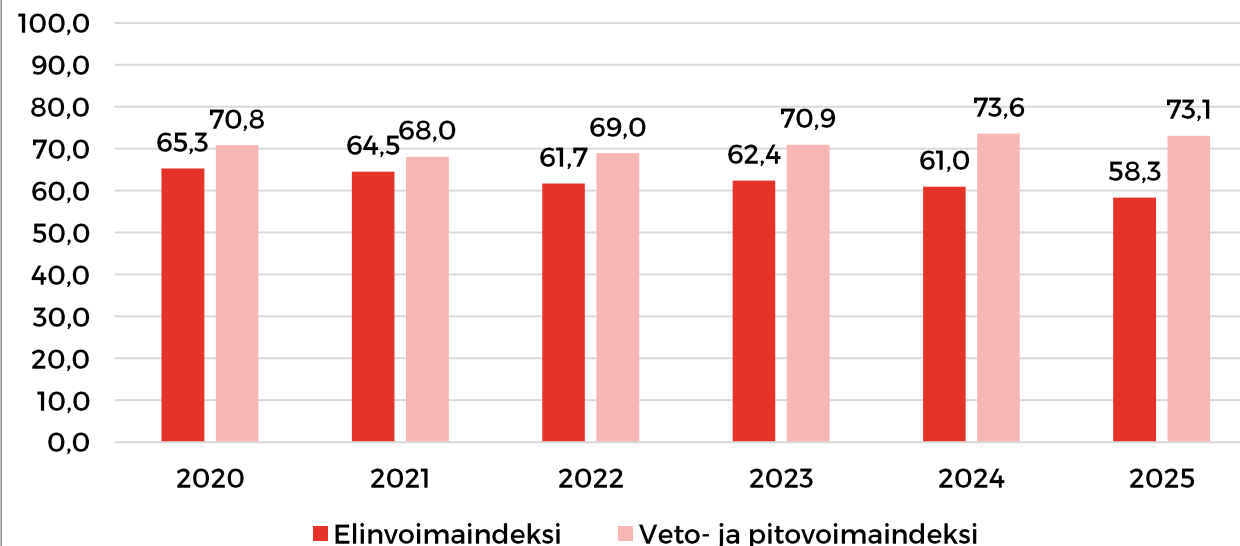
EVP-INDEKSI

72,0
↑
38,0

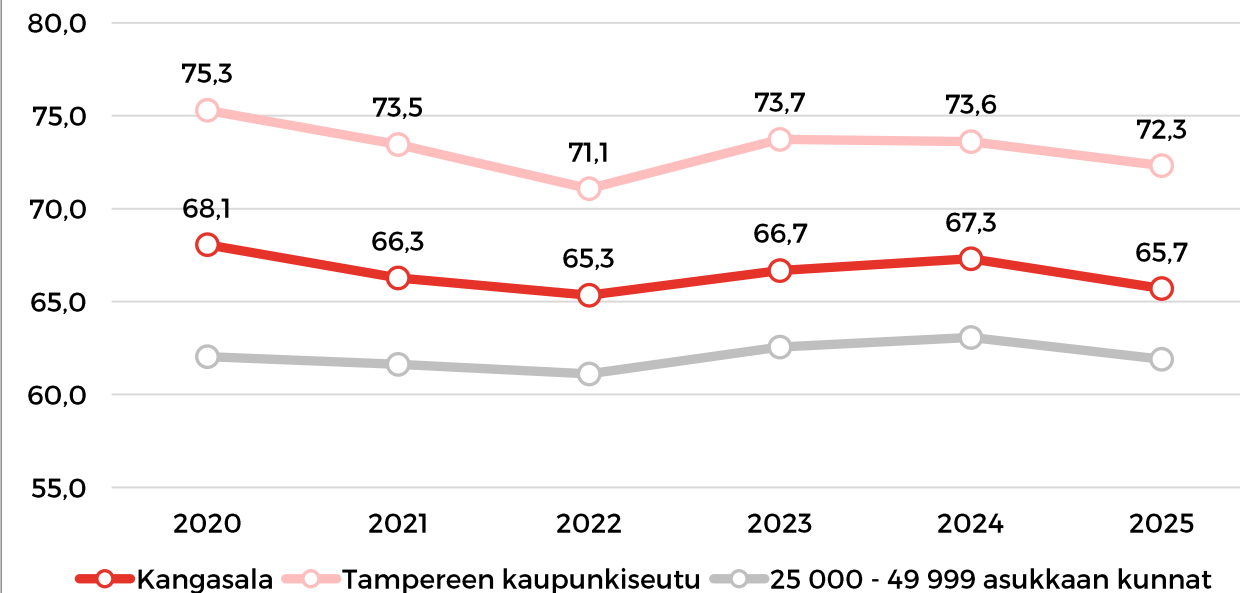
Kangasalan elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna koko maan 22. vahvin. Kangasalan EVP-kokonaisindeksi oli 65,7 vuonna 2025. Kunnan elinvoima-indeksi oli 58,3 ja vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 73,1.

- Kangasalan EVP-indeksi oli alhaisempi kuin Tampereen kaupunkiseudun indeksi, mutta korkeampi kuin samankokoisten kuntien indeksin keskimääräinen arvo.
- EVP-kokonaisindeksi laski vuosien 2020-2022 aikana, mutta kasvoi vuosien 2023-2024 aikana. Indeksi kuitenkin jälleen laski vuoden 2025 aikana. Koko ajanjakson aikana indeksi laski varsin maltillisesti.
- Kangasalan EVP-Indeksin laskun taustalla vuosien 2020-2025 aikana oli erityisesti talouslukuindeksin ja sairastuvuusindeksin heikentyminen sekä yritysperustannan kääntyminen negatiiviseksi.
- Kangasalan elinvoimaindeksi laski ajanjakson aikana, mutta veto- ja pitovoimaindeksissä tapahtui kasvua.

Kangasalan elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys vuosien 2020-2025 aikana

EVP-indeksin kehitys vuosien 2020-2025 aikana

ELINVOIMAINDEKSI OSA-ALUEITTAIN

Kangasalan elinvoimaindeksi on koko maan 58. vahvin. Elinvoimaindeksi oli 58,3 vuonna 2025 ja se laski 7,0 pisteellä vuosien 2020–2025 aikana.

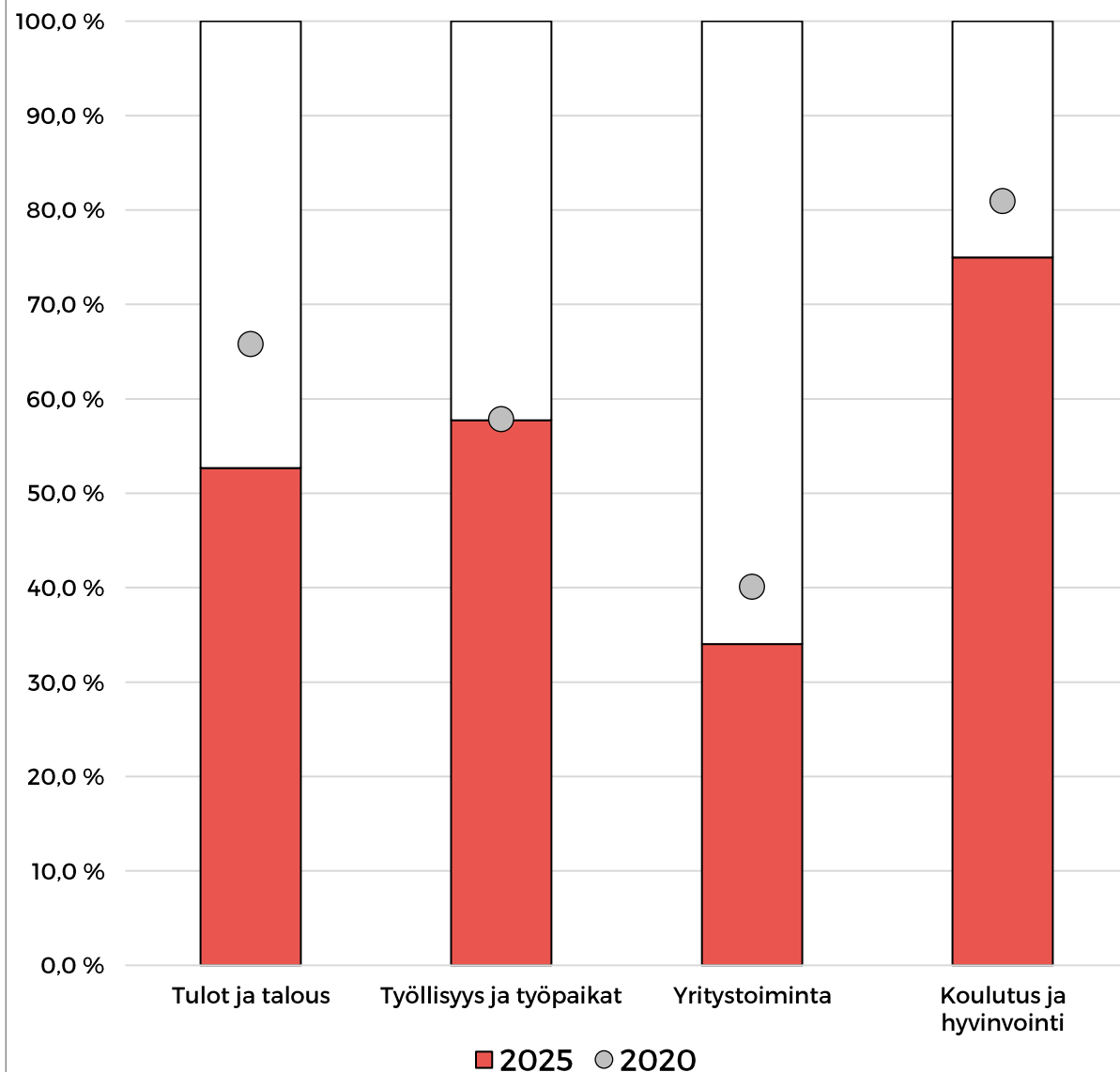
Tulot ja talous: vahvat lukemat tulonsaajien mediaanituloissa, mutta heikohko talouslukuindeksi. Osa-alue heikentyi merkittävästi talouslukuindeksin heikentymisen myötä.

Työllisyys ja työpaikat: 35–44-vuotiaiden työllisyysaste ja taloudellinen huoltosuhde erittäin vahvoja, mutta työpaikkaomavaraisuus heikko. Osa-alueessa ei tapahtunut suurta muutosta ajanjakson aikana. Taloudellinen huoltosuhde vahvistui, mutta työpaikkaomavaraisuusaste heikkeni.

Yritystoiminta: yritystiheyden ja yritysperustannan lukemat ovat erittäin heikkoja, mutta avoimen sektorin työpaikkojen väheneminen on ollut maltillisempaa kuin suurimmassa osassa maata. Osa-alue heikentyi yritysperustannan kääntynyt negatiiviseksi sekä avoimen sektorin työpaikkojen vähentymisen myötä.

Koulutus ja hyvinvointi: koulutustasoindeksi on koko maan kärkeä ja sairastavuusindeksin lukemat varsin hyvät. Osa-alue kuitenkin heikentyi sairastavuusindeksin kasvun myötä.

Indeksipisteet maksimista eri osa-alueilla 2020–2025

VETO- JA PITOVOIMA- INDEKSI OSA-ALUEITTAIN

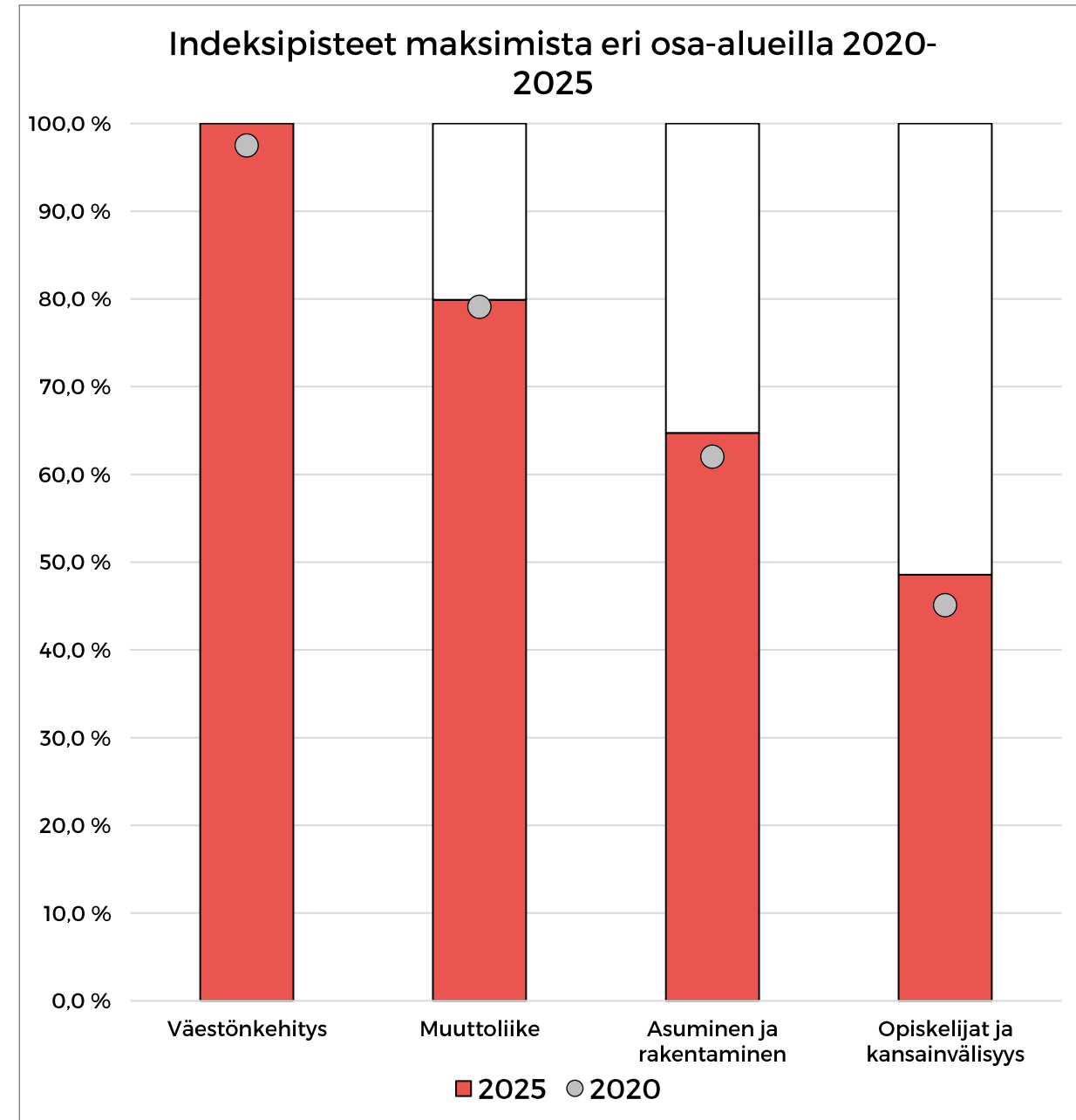
Kangasalan veto- ja pitovoimaindeksi on koko maan 16. vahvin. Veto- ja pitovoimaindeksi oli 73,1 vuonna 2025 ja se kasvoi 2,3 pisteellä vuosien 2020–2025 aikana.

Väestönkehitys: toteutunut ja ennakoitu väestönkasvu on koko maan kärkeä. Osa-alue vahvistui hieman väestöennusteen vahventumisen myötä.

Muuttoliike: työllisten ja 15–34-vuotiaiden nettomuutto on koko maan kärkeä, mutta sisäisten muuttojen määrä on alhaista. Osa-alueessa ei tapahtunut suurta muutosta ajanjakson aikana. Muuttovoitot kasvoivat 15–34-vuotiaiden ikäryhmässä, mutta sisäisten muuttojen määrä vähentyi.

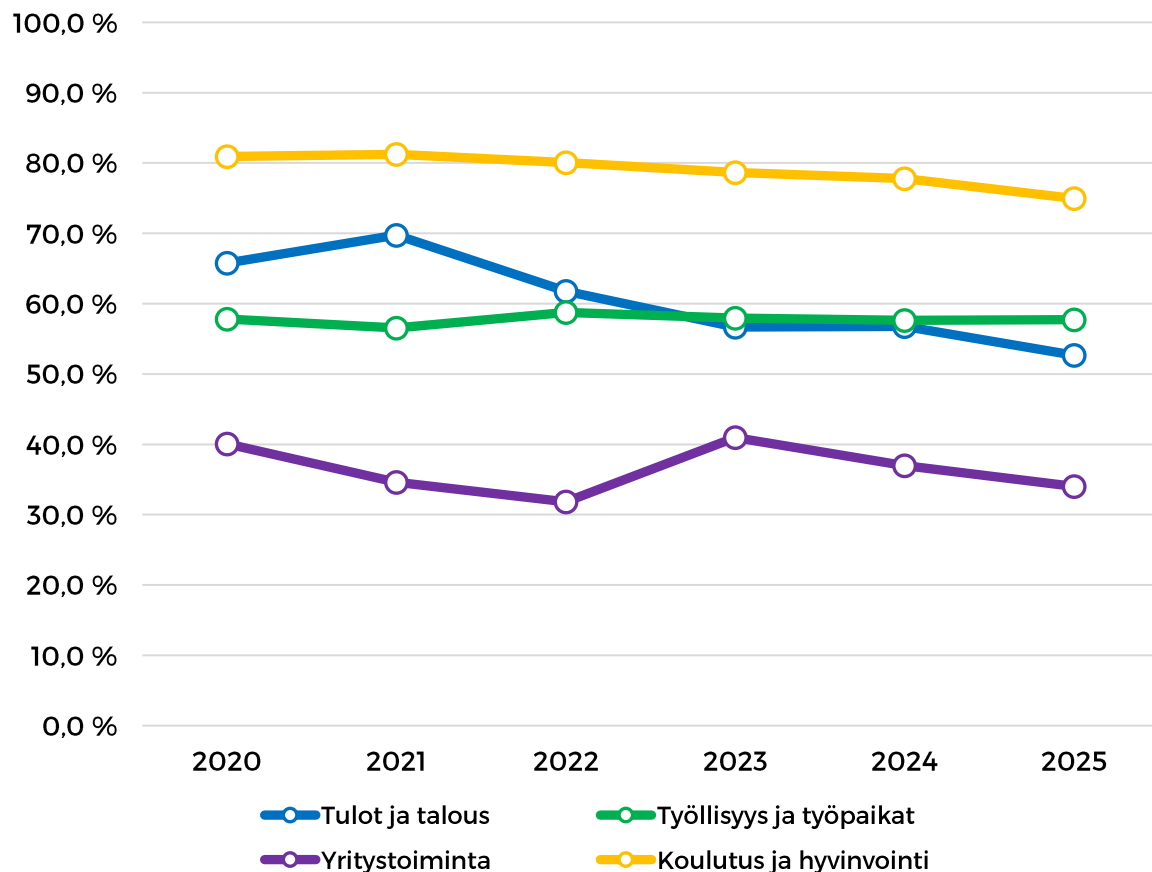
Asuminen ja rakentaminen: valmistuneiden asuntojen määrä ollut suurta ja vanhojen osakeasuntojen neliöhinta korkea, mutta kesäasukkaiden määrä vähäinen. Osa-alue vahvistui hieman valmistuneiden asuntojen määrän kasvun myötä.

Opiskelijat ja kansainvälisyys: opiskelijoiden osuus korkea, mutta ulkomaalaistaustaisten osuus alhainen. Osa-alue vahvistui hieman opiskelijoiden osuuden kasvun myötä.

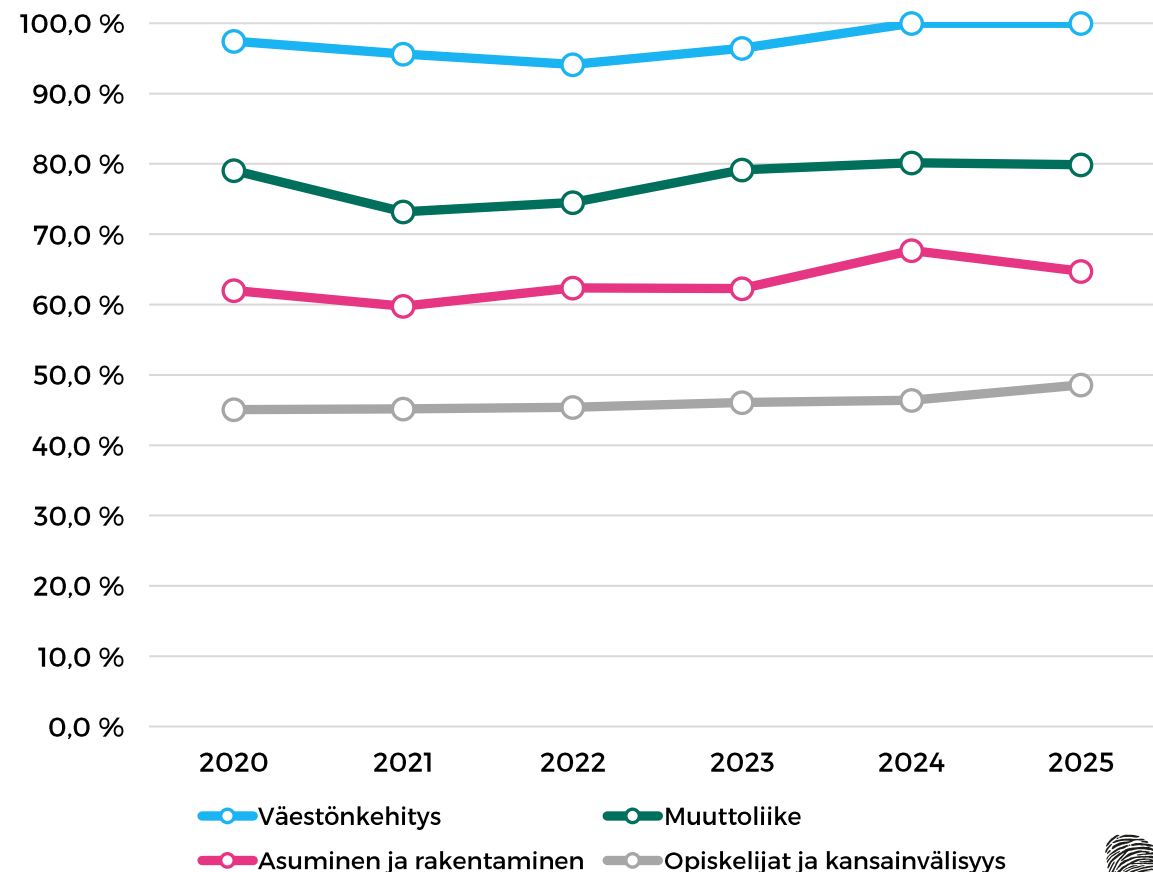

KANGASALAN EVP-INDEKSI OSA- ALUEITTAIN*

Kangasalan indeksipisteet maksimista eri elinvoimaindeksin osa-alueista 2020-2025

Kangasalan indeksipisteet maksimista eri veto- ja pitovoimaindeksin osa-alueista 2020-2025*

ELINVOIMAINDEKSI

Tulonsaajien mediaanitulot 2024
(33 148 €)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2022-2024
(-2,6 %)

Yritystiheys 2024*
(95,7)

Talouslukuindeksi 2024
(+1,0)

35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2024
(86,2 %)

Yrityisperustanta 2024*
(-2,2)

Työpaikkaomavaraisuus 2024
(57,5 %)

Koulutustasoindeksi 2024
(435)

Taloudellinen huoltosuhde
2024
(119,8)

Sairastavuusindeksi 2023
(96,3)

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSI

Väestönmuutos (%) 2020-2024
(+5,4 %)

Vanhojen asuntojen neliöhinta 2024
(+2 102 €)

Väestöennuste (%) 2024-2040
(+11,9 %)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2024
(3,7 %)

Työllisten nettomuutto 2022-2024*
(+9,4)

Opiskelijoiden osuus 2024
(7,3 %)

Sisäisten muuttojen vilkkaus 2022-2024*
(63,4)

15-34-vuotiaiden nettomuutto 2022-2024*
(+5,1)

Valmistuneet asunnot 2022-2024*
(119,7)

Kesäasukkaiden määrä 2024*
(13,1)

Liikennevalo kertoo, onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.
Ks. Tarkemmin muuttujien selitteet EVP-indeksin tausta ja lukuohje osiosta (sivu 37-44)

*Suhteessa asukasmäärään

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

ELINVOIMA

- Kangasalan elinvoimaindeksi oli 58,3 vuonna 2025. Indeksillä oli kohtalainen.
- Elinvoimaindeksi oli oman kokoluokan kunnista yhdeksänneksi vahvin ja Manner-Suomen kunnista 58. vahvin.
- Elinvoimaindeksin muuttujista Kangasalan lukemat olivat vahvimmat koulutustasoindeksissä, tulonsaajien mediaanituloissa sekä taloudellisessa huoltosuhteessa.
- Heikoimmat lukemat olivat sen sijaan työpaikkaomavaraisuudessa, yritystiheydessä sekä yrityspäätöksissä.
- Kangasalan elinvoimaindeksi laski 7,0 vuosien 2020-2025 aikana. Lasku oli 36. suurinta koko Manner-Suomessa.
- Indeksillä voimakkaan laskun taustalla oli erityisesti talouslukuindeksin ja sairastuvuusindeksin heikentyminen sekä yrityspäätöksien kääntymisen negatiiviseksi.

VETO- JA PITOVOIMA

- Kangasalan veto- ja pitovoimaindeksi oli 73,1 vuonna 2025. Indeksillä oli erittäin vahva.
- Veto- ja pitovoimaindeksi oli oman kokoluokan kunnista kuudenneksi vahvin ja Manner-Suomen kunnista 16. vahvin.
- Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujista Kangasalan lukemat olivat vahvimmat työllisten ja 15-34-vuotiaiden nettomuutossa sekä valmistuneiden asuntojen määrässä.
- Heikoimmat lukemat olivat sen sijaan kesäasukkaiden määrässä, ulkomaalaistaustaisten osuudessa sekä sisäisten muuttojen määrässä.
- Kangasalan veto- ja pitovoimaindeksi kasvoi 2,3 vuosien 2020-2025 aikana. Kasvu oli 104. suurinta koko Manner-Suomessa.
- Indeksillä maltillisen kasvun taustalla oli erityisesti valmistuneiden asuntojen määrän kasvu, mutta myös opiskelijoiden osuuden kasvu sekä ennakoitun väestönkehityksen vahvistuminen.

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

ELINVOIMA

Kangasalan elinvoimaindeksi on kohtalainen:

- **Tulonsaajien mediaanitulot** ovat olleet kunnassa erittäin korkeita, ja kasvua on tapahtunut noin 16 prosentilla vuosien 2020-2024 aikana.
- **Työllisyysaste** 35-44-vuotiaiden ikäryhmässä on korkea, ja selvästi vahvempi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Työpaikkaomavaraisuusaste** on erittäin matala, mikä tarkoittaa, että alueella on vähemmän työpaikkoja kuin työllisiä. Tämä on kuitenkin hyvin tyypillistä suurten kaupunkien yhteydessä oleville kehyskunnille.
- **Taloudellinen huoltosuhde** on erittäin vahva. Huoltosuhde on vahvistunut vuosien 2020-2024 aikana, mutta heikentynyt hieman viime vuosien aikana.
- **Avoimen sektorin työpaikkamuutos** on ollut negatiivinen, laskien maltillisesti vuosien 2022-2024 aikana. Laskua on tapahtunut noin kolmella prosentilla.
- **Koulutustasoindeksi** on koko maan kärkeä ja kasvua on tapahtunut lähes kuudella prosentilla vuosien 2020-2024 aikana.
- **Yritystiheys** on heikko koko maan tasolla, mutta kuitenkin samaa tasoa verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Talouselinvoimaindeksi** on heikohko ja heikentynyt merkittävästi vuosien 2020-2024 aikana. **Yrityisperustanta asukasta kohden** on erittäin heikko ja jäi alhaisemmaksi muihin saman kokoluokan kuntiin nähden. Yrityisperustanta on heikentynyt voimakkaasti vuosien 2020-2024 aikana ja erityisesti viime vuosien aikana.
- **Sairastavuusindeksi** on vahvempi kuin Tampereen kaupunkiseudulla. Indeksillä on kuitenkin heikentynyt vuosien 2019-2023 aikana.

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

VETO- JA PITOVOIMA

Kangasalan veto- ja pitovoima on erittäin vahva:

- **Väestönkasvu** on ollut suhteellisesti tarkasteltuna erittäin voimakasta. Väkiluku on kasvanut kunnassa noin viidellä prosentilla viimeisen viiden vuoden aikana.
- **MDI:n väestöennusteen (2024)** mukaan väkiluvun ennakoidaan kasvavan erittäin voimakkaasti eli noin 12 prosentilla vuosien 2024-2040 aikana.
- **Työllisten nettomuutto** on koko maan kärkitasoa ja muutto-voitot ovat kasvaneet merkittävästi 2020-luvun aikana, mikä heijastaa alueen houkuttelevuutta työikäiselle väestölle.
- **Valmistuneiden asuntojen määrä** suhteessa asukaslukuun on koko maan kärkitasoa, ja kasvu on ollut erityisen voimakasta 2020-luvun aikana.
- **Opiskelijoiden osuus** väestöstä on erittäin korkea, ja osuus on kasvanut vuosien 2020-2024 aikana.
- **15-34-vuotiaiden nettomuutto** on ollut erittäin vahvaa, kasvaen voimakkaasti vuosien 2020-2024 aikana.
- **Ulkomaalaistaustaisten osuus** on erittäin matala. Osuus jäi huomattavasti alhaisemmaksi kuin Tampereen kaupunkiseudulla ja koko maassa.
- **Sisäisten muuttojen määrä** on ollut alhaista sekä jäi matalammaksi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat** ovat korkeat, mutta hieman alhaisemmat kuin Tampereen kaupunkiseudulla. Neliöhinnoissa on kuitenkin tapahtunut laskua viimeisen kahden vuoden aikana.
- **Kesäasukkaiden määrä** on alhainen, mutta kuitenkin korkeampi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.

3. Kangasalan EVP- indeksin muuttujat

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

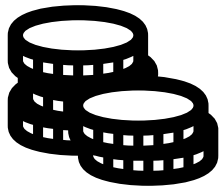
37 055 €

26 465 €

Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat 33 148 euroa vuonna 2024. Kangasalan tulonsaajien mediaani-tulot olivat samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Tulot olivat keskimäärin 329 euroa korkeammat Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

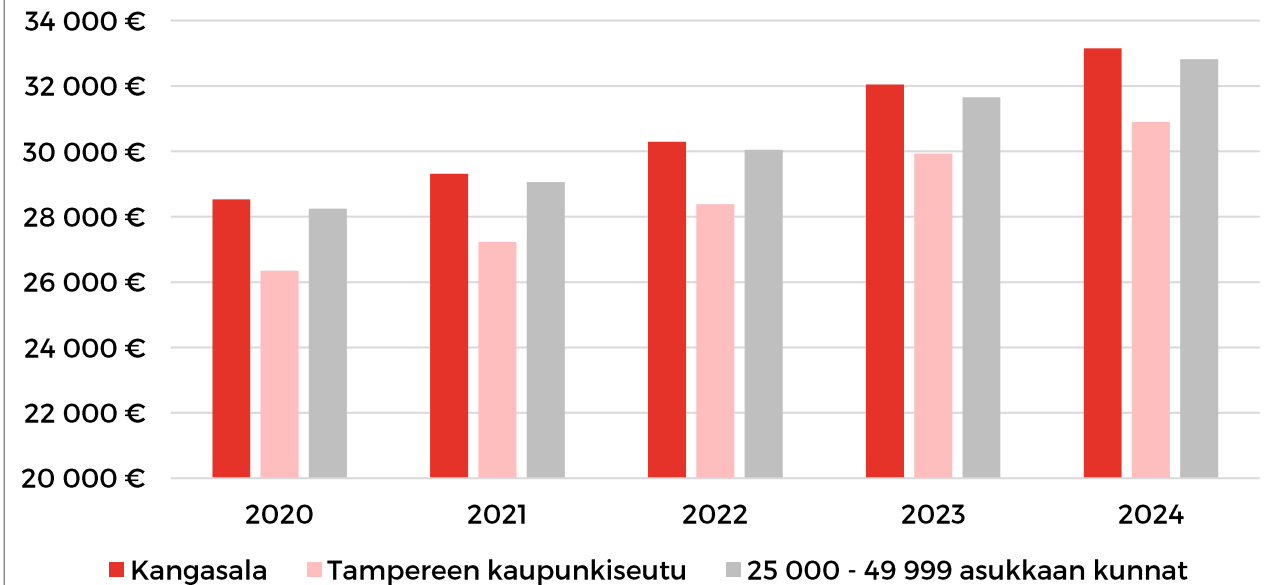

KANGASALAN TULONSAAJIEN MEDIAANI-TULOT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa korkeammat vuonna 2024. Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat kaikista alhaisimmat verrokki-ryhmässä, mutta kasvoivat kolmanneksi eniten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANI-TULOT OLIVAT 30 460 EUROA VUONNA 2024. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (45 255 €) ja Espoossa (37 237 €) sekä matalimmat Rautavaarassa (20 616 €).

Tulonsaajien mediaanitulot 2020-2024

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2020	Tulonsaajien mediaanitulot 2024 ↑	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	31 681 €	36 437 €	+15,0 %	6.
Vihti	29 971 €	34 661 €	+15,6 %	15.
Mustasaari	28 329 €	33 483 €	+18,2 %	25.
Ylöjärvi	28 699 €	33 433 €	+16,5 %	26.
Kangasala	28 532 €	33 148 €	+16,2 %	30.

YRITYSTIHEYS

130,0
↑
73,8

Kangasalla oli 96 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2024. Kangasalan yritystiheys oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Kangasalla oli keskimäärin yksi yrityksen toimi-paikka enemmän 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa

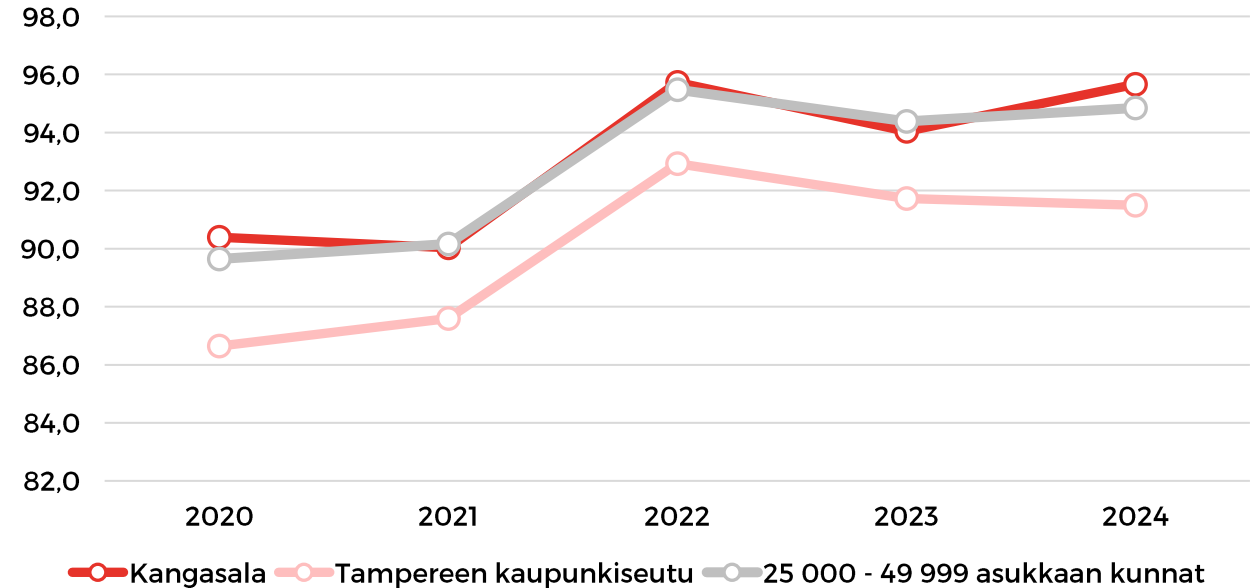

KANGASALAN YRITYSTIHEYS oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa korkeampi, mutta koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2024. **Kangasalan yritystiheys oli kaikista alhaisin verrokkiryhmässä ja kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2020-2024.**

KOKO MAASSA YRITYSTIHEYS OLI 114,9 VUONNA 2024. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Kustavissa (250,5) ja Soinissa (242,8) sekä alhaisin Kemissä (62,3).

Yritystiheys 2020-2024

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2020	Yritystiheys 2024 ↑	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	115,5	127,3	+10,2 %	178.
Vihti	107,1	114,3	+6,8 %	211.
Ylöjärvi	99,2	104,0	+4,9 %	230.
Nurmijärvi	92,4	100,8	+9,1 %	237.
Kangasala	90,4	95,7	+5,8 %	249.

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSSASTE

87,4 %

76,6 %

Kangasalan 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 86,2 prosenttia vuonna 2024. Kangasalan työllisyysaste oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo. Työllisyysaste oli keskimäärin 3,5 prosenttiyksikköä korkeampi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

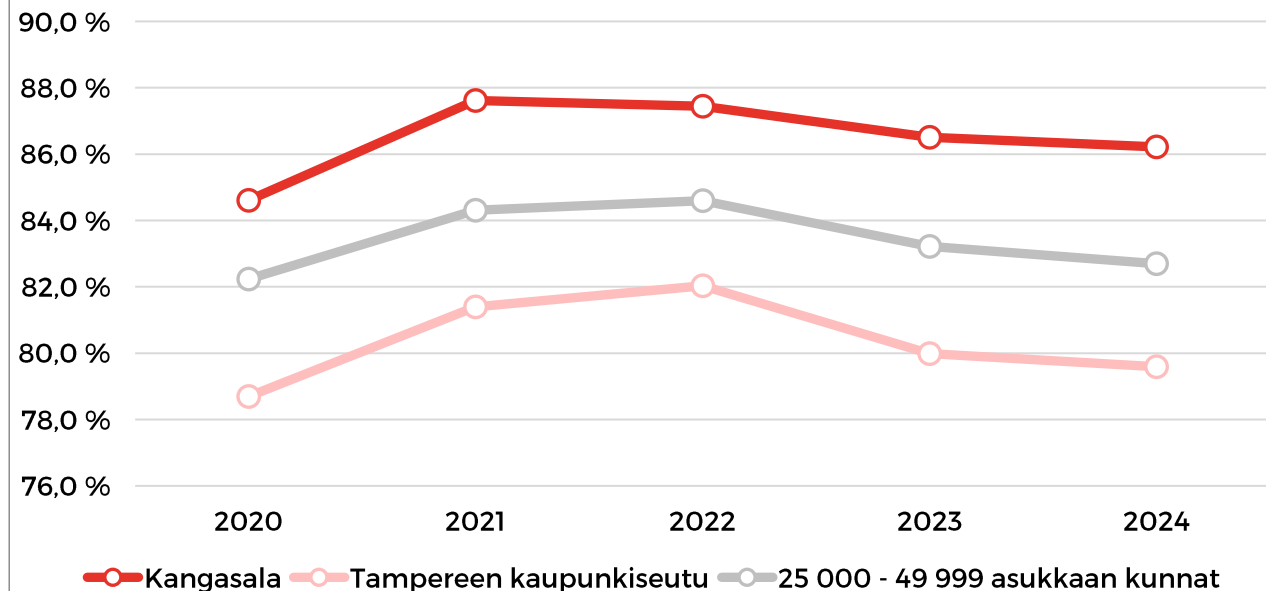

KANGASALAN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSSASTE oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta korkeampi vuonna 2024. **Kangasalan työllisyysaste oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2020-2024.**

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSSASTE OLI 79,1 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Pedersören kunnassa (92,0 %) ja Mustasaarissa (91,9 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (57,5 %).

35-44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2020-2024

Verrokkiryhmä.	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2020	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2024 ↑	Muutos %-yks 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	87,1 %	91,9 %	+4,8 %-yks	2.
Ylöjärvi	85,6 %	87,3 %	+1,7 %-yks	23.
Kangasala	84,6 %	86,2 %	+1,6 %-yks	40.
Vihti	84,9 %	85,4 %	+0,6 %-yks	52.
Nurmijärvi	84,5 %	84,9 %	+0,4 %-yks	61.

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE*

104,8 %

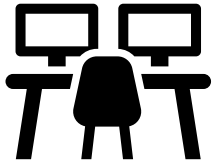

53,7 %

Kangasalla oli 8 881 työpaikkaa ja 15 444 työllistä eli työpaikkaomavaraisuus oli 57,5 prosenttia vuonna 2024. Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Työpaikkaomavaraisuus oli keskimäärin 20,1 prosenttiyksikköä alhaisempi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

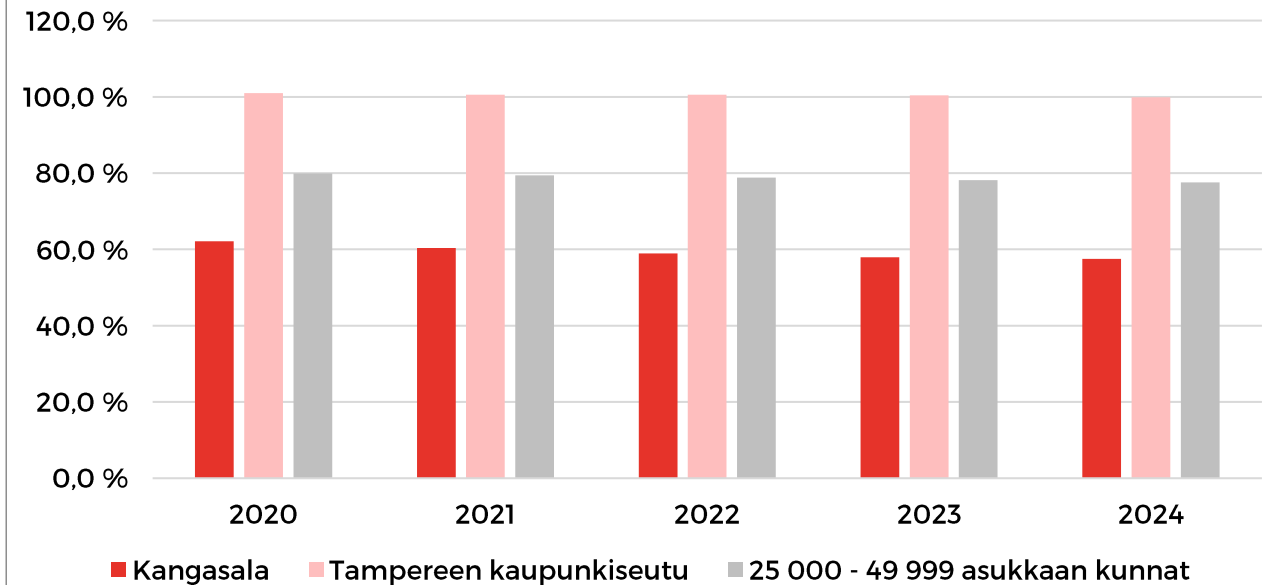

KANGASALAN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUS oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa alhaisempi vuonna 2024. **Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta pieneni kaikista eniten vuosina 2020-2024.**

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUSASTE OLI KESKI-ARVOLTAAN 85,0 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Harjavallassa (141,9 %) ja Pietarsaaressa (136,7 %) sekä heikoin Taipalsaarella (39,6 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2020-2024*

Verrokkiryhmä	Työpaikkaomavaraisuusaste 2020	Työpaikkaomavaraisuusaste 2024* ↑	Muutos %-yks. 2020-2024*	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Ylöjärvi	66,8 %	66,3 %	-0,5 %-yks	238.
Kangasala	62,1 %	57,5 %	-4,6 %-yks	267.
Mustasaari	58,5 %	57,4 %	-1,1 %-yks	268.
Vihti	60,3 %	57,2 %	-3,1 %-yks	271.
Nurmijärvi	59,0 %	57,0 %	-2,0 %-yks	273.

TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

176,4
↑
106,9

Kangasalla oli 120 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2024. Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli vahvempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Kangasalla oli keskimäärin kuusi työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa vähemmän 100 työllistä kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa

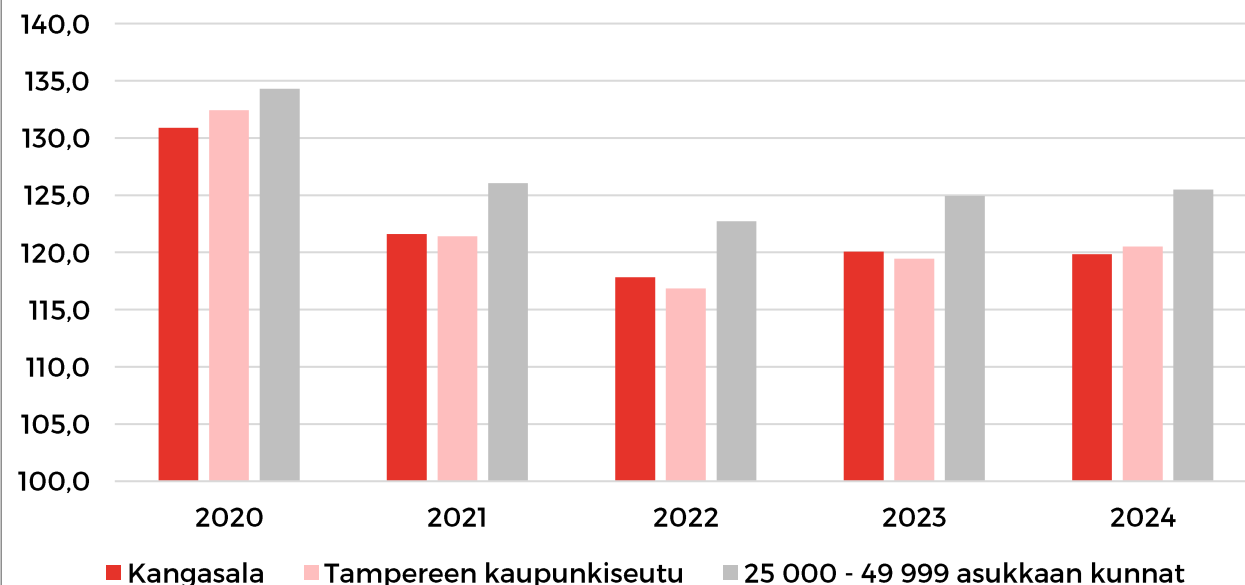

KANGASALAN TALOUDELLINEN HUOLTO-SUHDE oli Tampereen kaupunkiseudun arvon kanssa samaa tasoa ja koko maan arvoa vahvempi vuonna 2024. **Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli toiseksi heikoin verrokkiryhmässä, mutta vahvistui toiseksi eniten vuosina 2020-2024.**

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTO-SUHDE OLI 132,6 VUONNA 2024. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (88,8) ja Sipoossa (102,8) sekä heikoin Puolangalla (245,4).

Taloudellinen huoltosuhde 2020-2024

Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2020	Taloudellinen huoltosuhde 2024 ↓	Muutos 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	127,0	110,0	-17,0	11.
Nurmijärvi	118,5	110,4	-8,1	12.
Vihti	123,4	115,1	-8,3	19.
Kangasala	130,9	119,8	-11,1	31.
Ylöjärvi	129,4	120,1	-9,3	33.

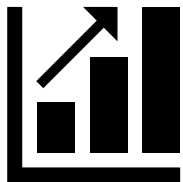
AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS*

+2,3 %
-6,4 %

Kangasalla oli 6 200 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2024 ja niiden määrä laski 2,6 prosentilla vuosina 2022-2024. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen suhteellinen kehitys oli samaa tasoa kuin saman-kokoisissa kunnissa keskimäärin. Kehitys oli keskimäärin 0,4 prosenttiyksiköllä vahvempaa Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

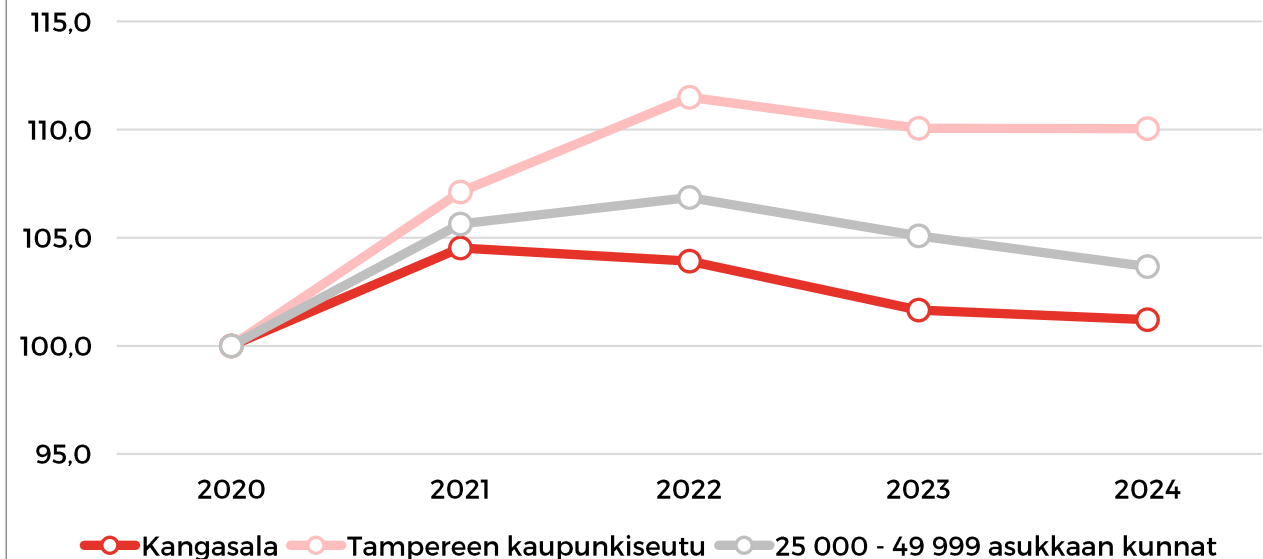

**KANGASALAN AVOIMEN SEKTORIN TYÖ-
PAIKKOJEN SUHTEELLINEN KEHITYS** oli Tampereen kaupunkiseudun kehitystä heikompaa, mutta koko maan kehityksen kanssa samaa tasoa vuosina 2022-2024. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli kolmanneksi korkein verrokki-ryhmässä ja suhteellinen kehitys toiseksi vahvinta ajanjakson aikana.

**MANNER-SUOMESSA AVOIMEN SEKTORIN
TYÖPAIKAT VÄHENIVÄT 2,8 PROSENTILLA
VUOSINA 2022-2024.** Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kauniaisissa (+26,1 %) ja Oripäässä (+11,0 %) sekä laskivat eniten Virolahdella (-19,5 %).

Avoimen sektorin työpaikkojen kehitys 2020-2024*, indeksoitu
2020=100

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2022	Avoimen sektorin työpaikat 2024*	Muutos % 2022-2024* ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	3 324	3 380	+1,7 %	20.
Kangasala	6 366	6 200	-2,6 %	91.
Ylöjärvi	7 754	7 535	-2,8 %	97.
Nurmijärvi	9 512	9 212	-3,1 %	108.
Vihti	5 836	5 460	-6,4 %	202.

TALOUSLUKU- INDEKSI

+4,1
↑
-1,1

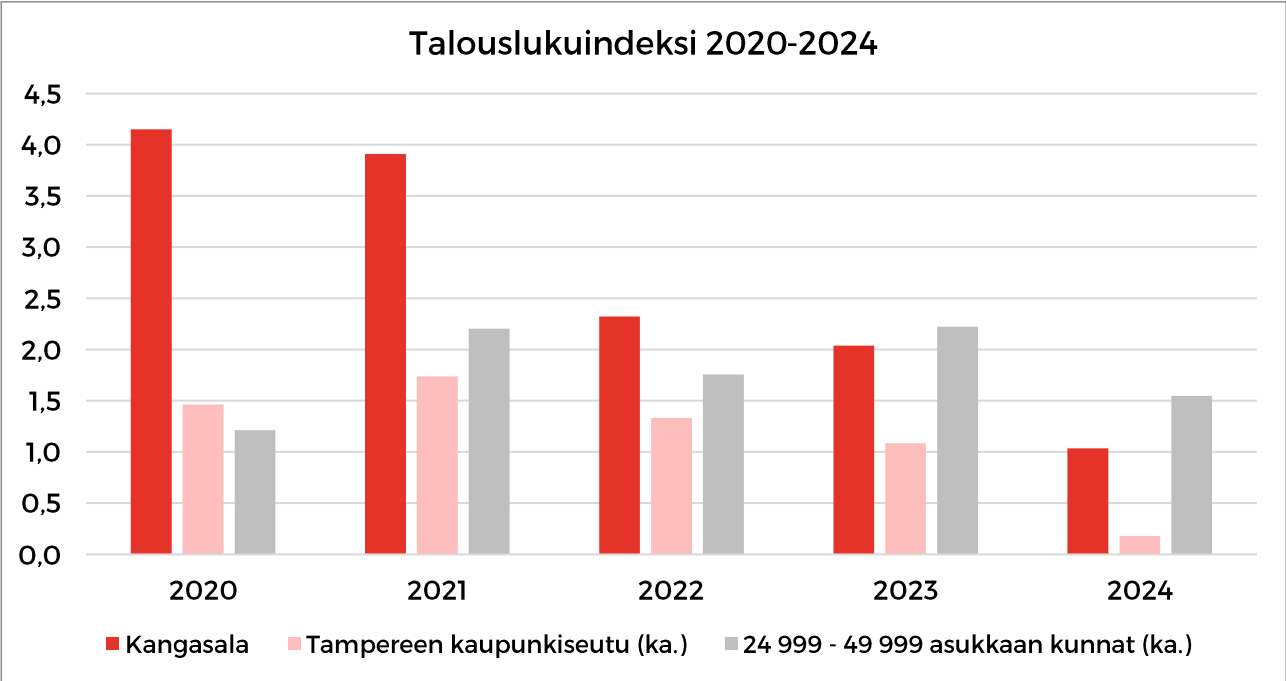
Kangasalan talouslukuindeksi oli positiivinen 1,0 vuonna 2024. Kangasalan kuntatalouden suhteellinen liikkumavara oli heikempi kuin samankokoisten kuntien keski-arvo. Talousluku kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta ja kertoo talouden liikkumavarasta suhteessa muihin kuntiin.

KANGASALAN TALOUSLUKUINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun keskiarvoa korkeampi vuonna 2024. **Kangasalan talouslukuindeksi oli kolmanneksi vahvin verrokkiryhmässä, mutta kehitys kaikista heikointa vuosina 2020-2024.**

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TALOUSLUKUINDEKSI OLI KESKIARVOLTAAN 1,5 VUONNA 2024. Manner-Suomessa talouslukuindeksi oli vahvin Kittilässä (+16,6) ja Koski Tl:ssä (+12,8) sekä heikoin Kaskisessa (-11,0).

Verrokkiryhmä	Talouslukuindeksi2020	Talouslukuindeksi2024 ↑	Muutos2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Vihti	+1,5	+2,9	+1,4	82.
Nurmijärvi	+1,6	+2,8	+1,2	88.
Kangasala	+4,2	+1,0	-3,1	158.
Ylöjärvi	+1,7	+0,6	-1,1	177.
Mustasaari	+0,6	-0,5	-1,1	221.

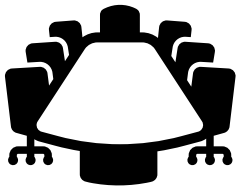
YRITYSPERUSTANTA

+0,2
-2,4

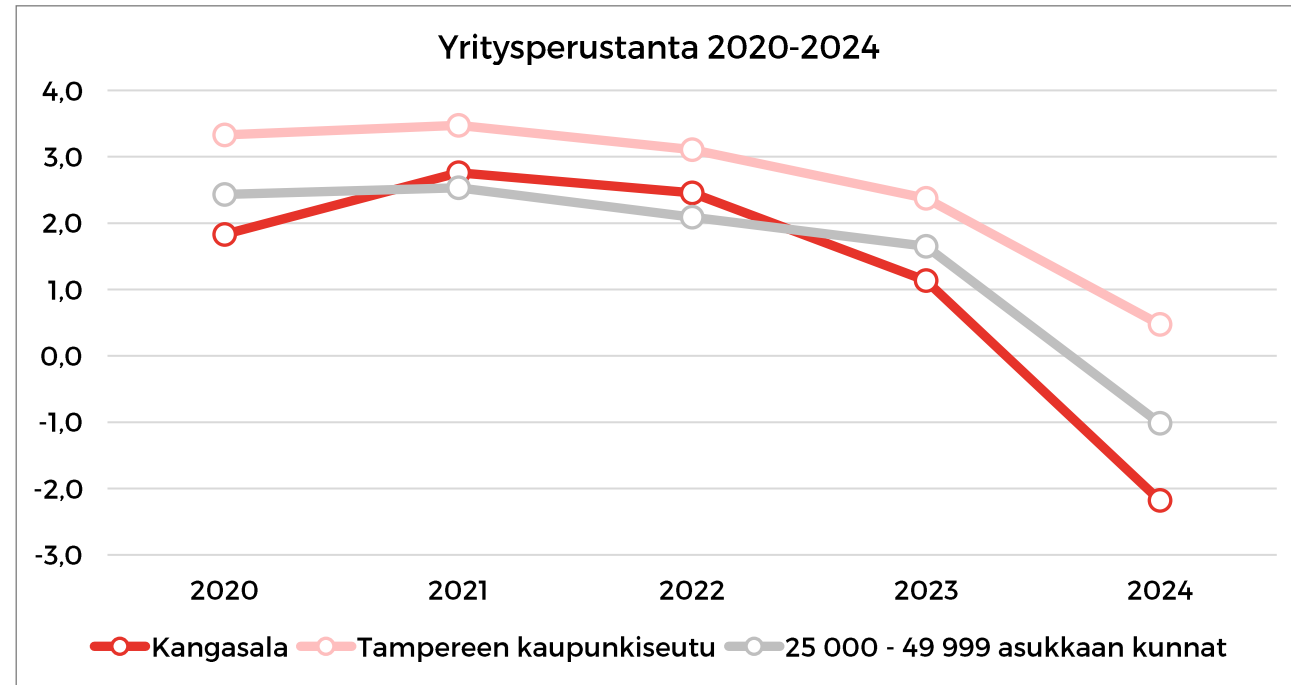
Kangasalan yritysperstanta oli negatiivinen 74 yrityksellä vuonna 2024. Kangasalan yritysperstanta 1 000 asukasta kohden oli heikompi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Yritys-perustanta oli keskimäärin 1,2 yrityksellä alhaisempi Kangasalla 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

KANGASALAN YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa heikompi vuonna 2024. Kangasalan yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli kaikista heikoin verrokkiryhmässä.

KOKO MAASSA YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI -0,2 VUONNA 2024. Manner-Suomessa yritysperstanta oli vahvin Muoniossa (+4,8) ja Inarissa (+3,5) sekä heikoin Karijoella (-9,5).

Verrokkiryhmä	Yritysperstanta 2024	Yritysperstanta (1 000 as. kohden) 2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	+10	+0,2	48.
Mustasaari	-1	-0,1	67.
Vihti	-28	-1,0	130.
Ylöjärvi	-51	-1,5	178.
Kangasala	-74	-2,2	219.

KOULUTUSTASO- INDEKSI

457
↑
348

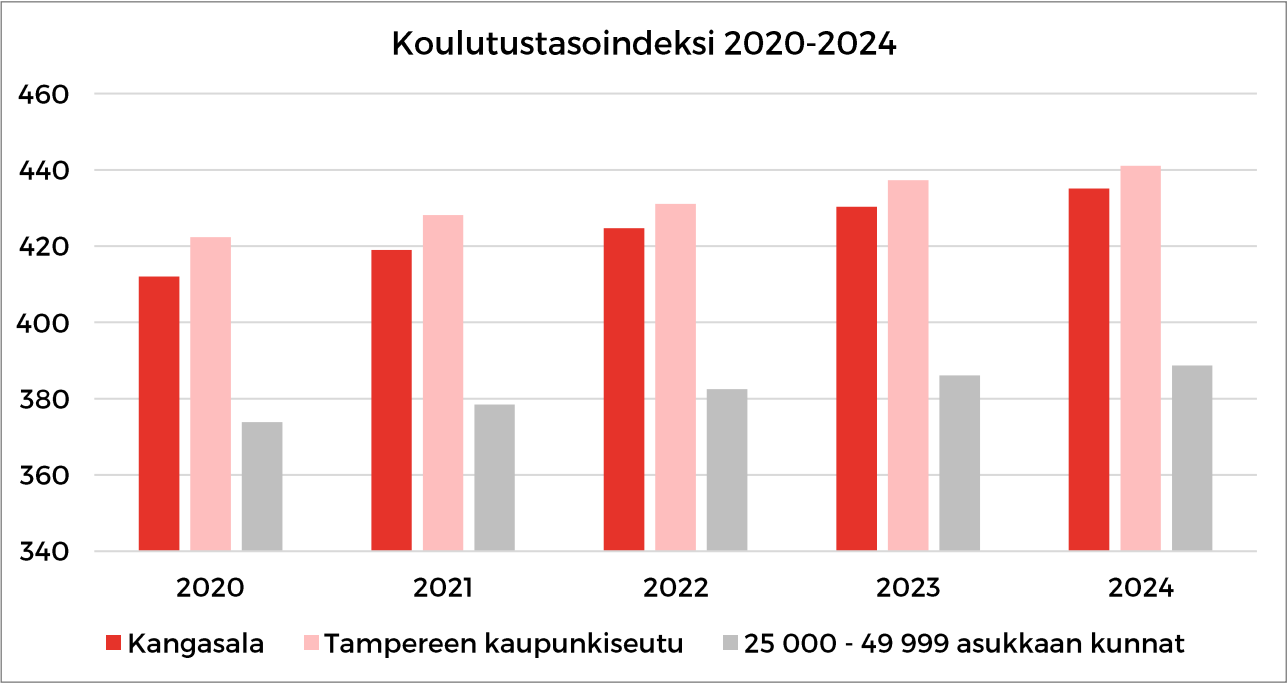
Kangasalla perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,4 vuotta eli koulutustaso-indeksi oli 435 vuonna 2024. Kangasalan indeksi oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin kuusi kuukautta enemmän Kangasalalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

KANGASALAN KOULUTUSTASOINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa ja koko maan indeksiä vahvempi vuonna 2024. **Kangasalan koulutustaso-indeksi oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2020-2024.**

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 399 VUONNA 2024. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (611) ja Espoossa (494) sekä heikoin Kivijärvellä (243).

Verrokkiryhmä	Koulutustaso-indeksi 2020	Koulutustaso-indeksi 2024 ↑	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	418	440	+5,2 %	14.
Kangasala	412	435	+5,6 %	15.
Ylöjärvi	393	416	+5,8 %	26.
Nurmijärvi	377	391	+3,7 %	41.
Vihti	369	383	+3,8 %	47.

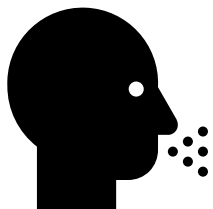
SAIRASTAVUUS- INDEKSI

110,8
↑
82,5

Kangasalan sairastavuusindeksi oli 96,3 vuonna 2023. Kangasalan indeksi oli samaa tasoa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Sairastavuus-indeksi oli keskimäärin 0,6 vahvempi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

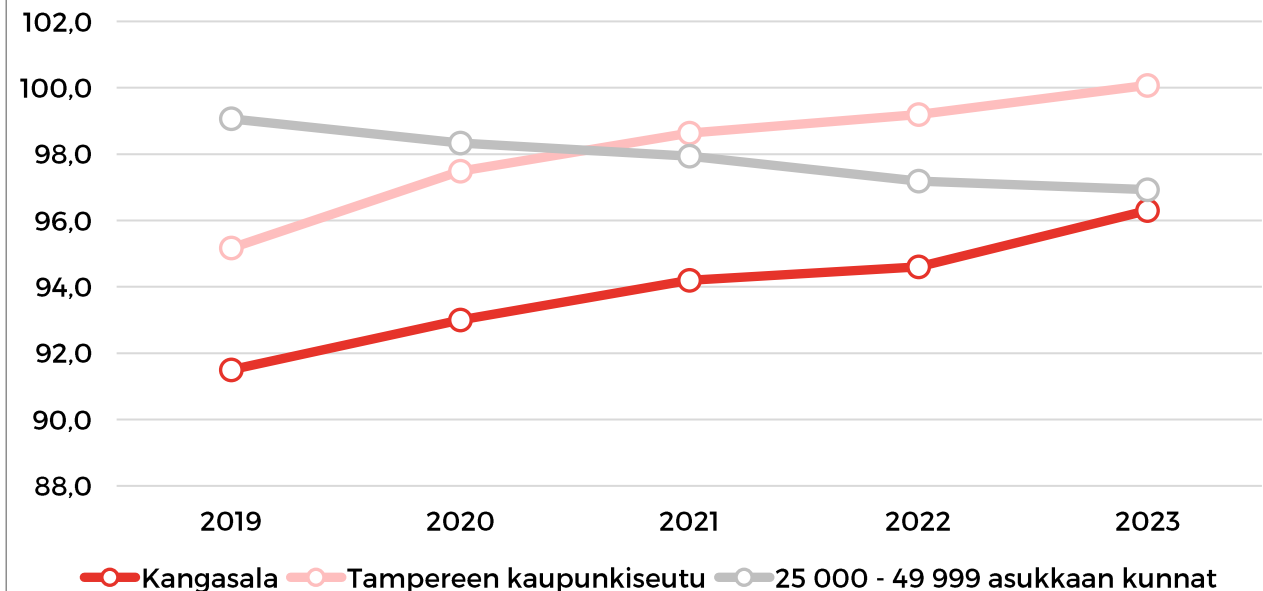

KANGASALAN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun indeksistä vahvempi vuonna 2023. **Kangasalan sairastavuusindeksi** oli kaikista heikoin verrokkiryhmässä ja heikkeni toiseksi eniten vuosina 2019-2023.

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUS-INDEKSI oli vahvin Pedersören kunnassa (68,2) ja Närpiössä (70,8) sekä heikoin Tuusniemessä (158,5) vuonna 2023.

Sairastavuusindeksi (ikävakioitu) 2019-2023

Verrokkiryhmä	Sairastavuus-indeksi 2019	Sairastavuus-indeksi 2023 ↓	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	77,2	78,5	+1,7 %	7.
Nurmijärvi	89,8	86,8	-3,3 %	27.
Vihti	95,6	91,5	-4,3 %	48.
Ylöjärvi	87,9	93,2	+6,0 %	63.
Kangasala	91,5	96,3	+5,2 %	87.

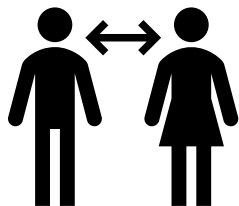
VÄESTÖNMUUTOS

+8,9 %
-3,7 %

Kangasalan väkiluku kasvoi 1 737 henkilöllä eli 5,4 prosentilla vuosien 2020-2024 aikana. Kangasalan suhteellinen väestönkasvu oli vahvempaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu. Väestönkasvu oli keskimäärin 3,1 prosenttiyksiköllä vahvempaa Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

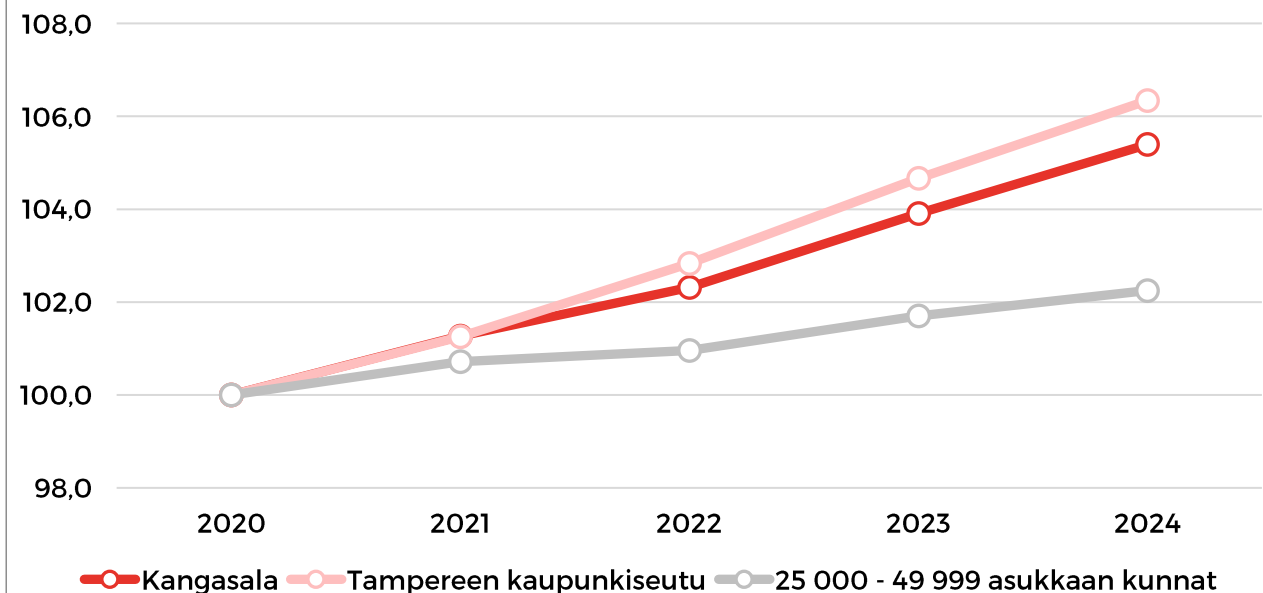

KANGASALAN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvua heikompaa, mutta koko maan kasvua vahvempaa vuosina 2020-2024. **Kangasalan väkiluku oli toiseksi suurin verrokki-ryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu toiseksi vahvinta ajanjakson aikana.**

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 1,8 PROSENTILLA VUOSINA 2020-2024. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkasvu oli korkeita Espoossa (+9,6 %) ja Tuusulassa (+8,9 %). Väestönlasku oli voimakkainta Halsualla (-10,7 %) ja Multialla (-10,6 %).

Väestönkehitys 2020-2024, indeksoitu 2020=100

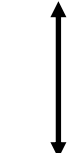

Verrokkiryhmä	Väestö 2020	Väestö 2024	Muutos % 2020-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	32 214	33 951	+5,4 %	12.
Nurmijärvi	43 663	45 048	+3,2 %	30.
Mustasaari	19 453	19 738	+1,5 %	41.
Ylöjärvi	33 352	33 704	+1,1 %	46.
Vihti	29 160	28 799	-1,2 %	87.

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

+13,0 %

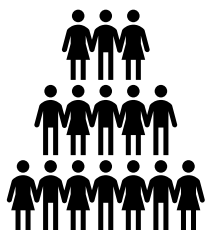

-19,1 %

Kangasalan väkiluvun ennakoidaan kasvavan 4 052 henkilöllä eli 11,9 prosentilla vuosien 2024-2040 aikana. Kangasalan suhteellisen väestönkasvun ennakoidaan olevan vahvempaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu. Väestönkasvun ennakoidaan olevan keskimäärin 9,6 prosenttiyksikköä vahvempaa Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

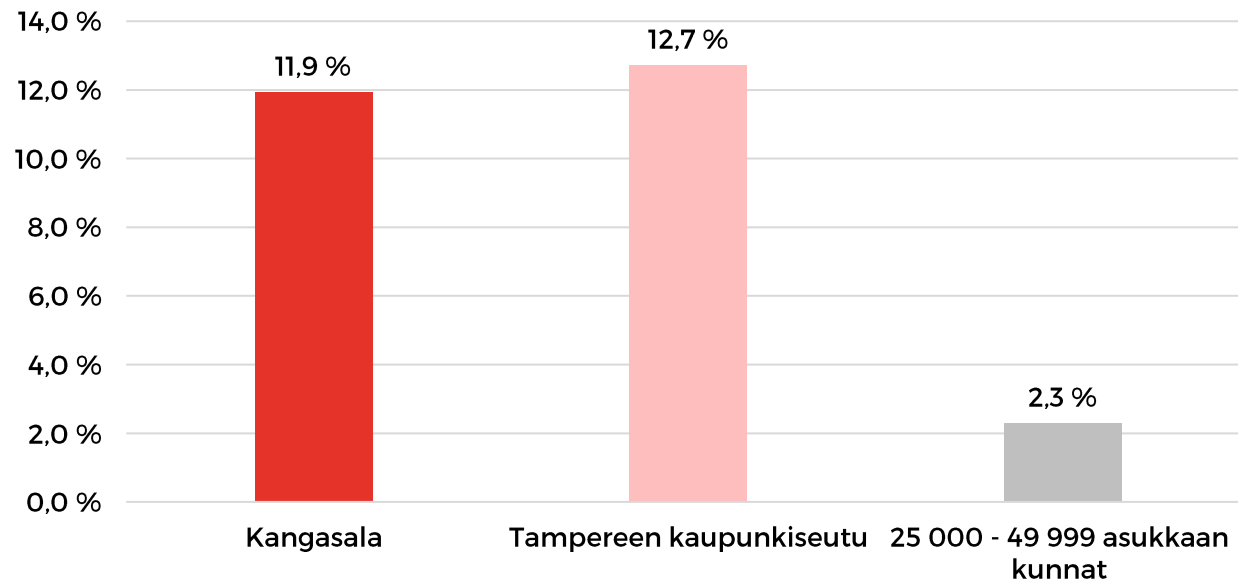

KANGASALAN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN olevan Tampereen kaupunkiseudun kasvua heikompaa, mutta koko maan kasvua vahvempaa vuosina 2024-2040. Kangasalan väkiluvun ennakoidaan olevan toiseksi suurin verrokkiryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan kaikista vahvinta ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 1,1 PROSENTILLA VUOSINA 2024-2040. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoidaan olevan korkeinta Vantaalla (+21,3 %) ja Luodossa (+21,0 %) sekä alhaisinta Rautavaarassa (-36,3 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuutos 2024-2040

Verrokkiryhmä	Väestö 2024	Väestö 2040	Muutos % 2024-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	33 951	38 003	+11,9 %	10.
Nurmijärvi	45 048	46 882	+4,1 %	26.
Ylöjärvi	33 704	34 842	+3,4 %	30.
Mustasaari	19 738	19 628	-0,6 %	43.
Vihti	28 799	27 950	-2,9 %	55.

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

+13,1
↑
-5,9

Kangasala sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 945 henkilöä vuosina 2022-2024. Kangasalan työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto. Työllisten nettomuutto oli Kangasalla keskimäärin 7,3 työllisellä korkeampi 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

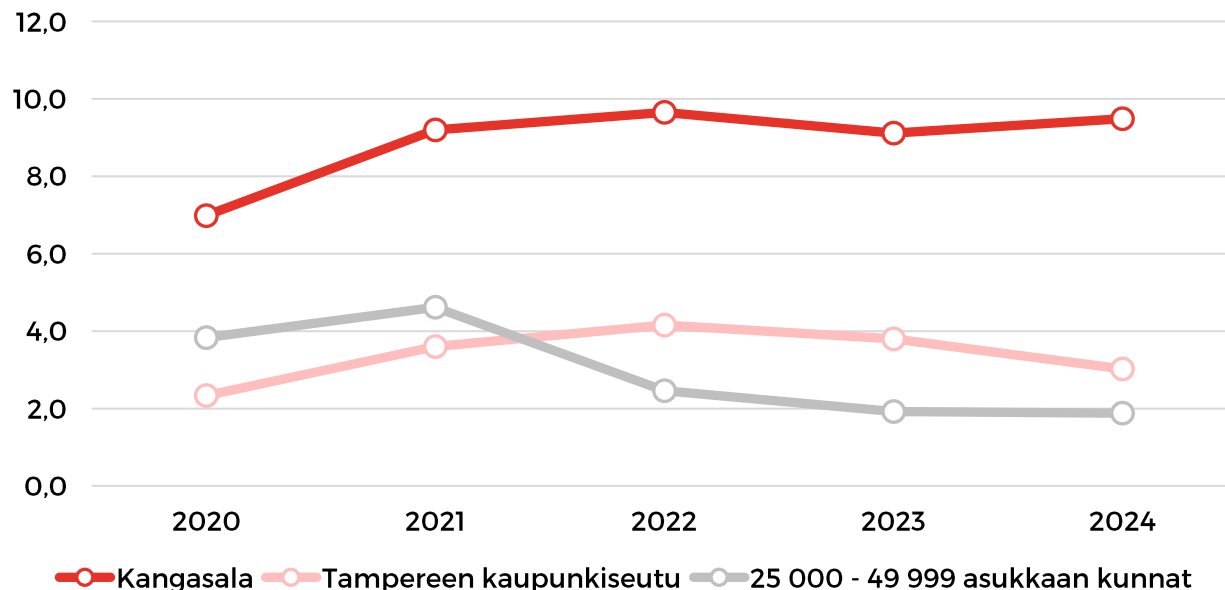

KANGASALAN TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa korkeampi vuosina 2022-2024. **Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.**

MANNER-SUOMESSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Pelkosenniemessä (+22,8) ja Kittilässä (+20,3) sekä alhaisin Sievissä (-9,5) vuosina 2022-2024.

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2020-2024

Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2022-2024	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2022-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	+945	+9,4	7.
Nurmijärvi	+468	+3,5	33.
Mustasaari	+124	+2,1	57.
Ylöjärvi	+182	+1,8	63.
Vihti	+4	0,0	116.

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

104,1
↑
53,1

Kangasalan kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä 6 370 sisäistä muuttoa vuosina 2022-2024. Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo. Sisäisten muuttojen vilkkaus oli Kangasalla keskimäärin 18,9 henkilöllä alhaisempaa 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

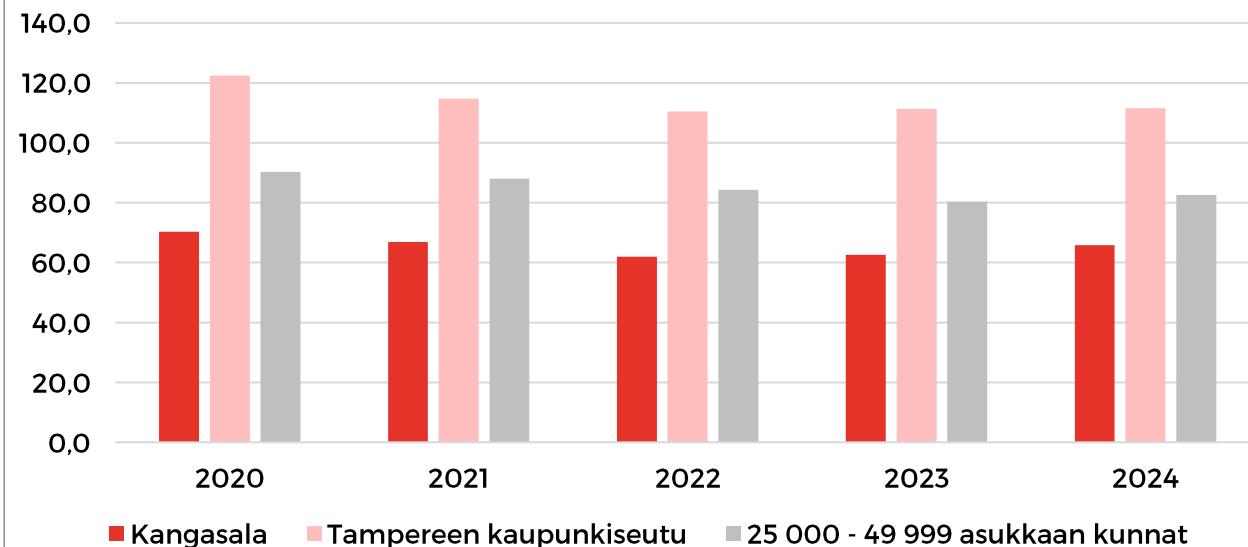

KANGASALAN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuosina 2022-2024. **Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.**

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 102,4 VUOSINA 2022-2024. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Helsingissä (153,5) ja Tampereella (141,1) sekä alhaisinta Pyhärannassa (22,9).

Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 asukasta kohden) 2020-2024

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2022-2024	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2022-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	10 219	76,1	66.
Vihti	5 938	68,6	92.
Kangasala	6 370	63,5	118.
Ylöjärvi	5 792	57,4	159.
Mustasaari	2 477	41,9	240.

VALMISTUNEET ASUNNOT

168,6
↑
6,8

Kangasalle valmistui yhteensä 1 203 asuntoa vuosina 2022-2024. Kangasalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Asuntoja valmistui Kangasalla keskimäärin 53 asuntoa enemmän 10 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

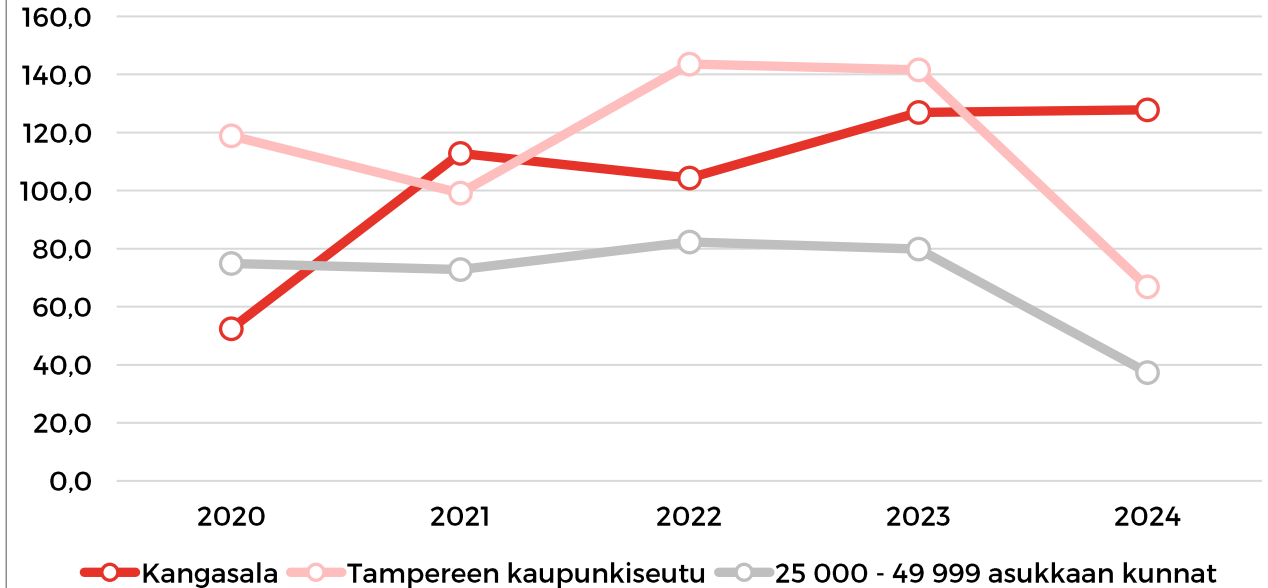

KANGASALLE VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa ja koko maan arvoa korkeampi vuosina 2022-2024. Kangasalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 61 VUOSINA 2022-2024. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Tuusulassa (169,7) ja Espoossa (148,1). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan Savukoskella, Luhangassa ja Kärkölässä.

Valmistuneet asunnot (10 000 asukasta kohden) 2020-2024

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2022-2024	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2022-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	1 203	119,8	7.
Nurmijärvi	1 080	80,4	17.
Ylöjärvi	434	43,0	46.
Mustasaari	232	39,2	49.
Vihti	255	29,5	68.

VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

2 632 €
↑
1 087 €

Kangasalan vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 102 euroa vuonna 2024. Kangasalan neliöhinnat olivat suuremmat kuin samankokoisten kuntien neliöhinnan keskiarvo. Neliöhinnat olivat keskimäärin 162 euroa korkeammat Kangasalla kuin muiden vastaavan kokoisten kuntien keskiarvo.

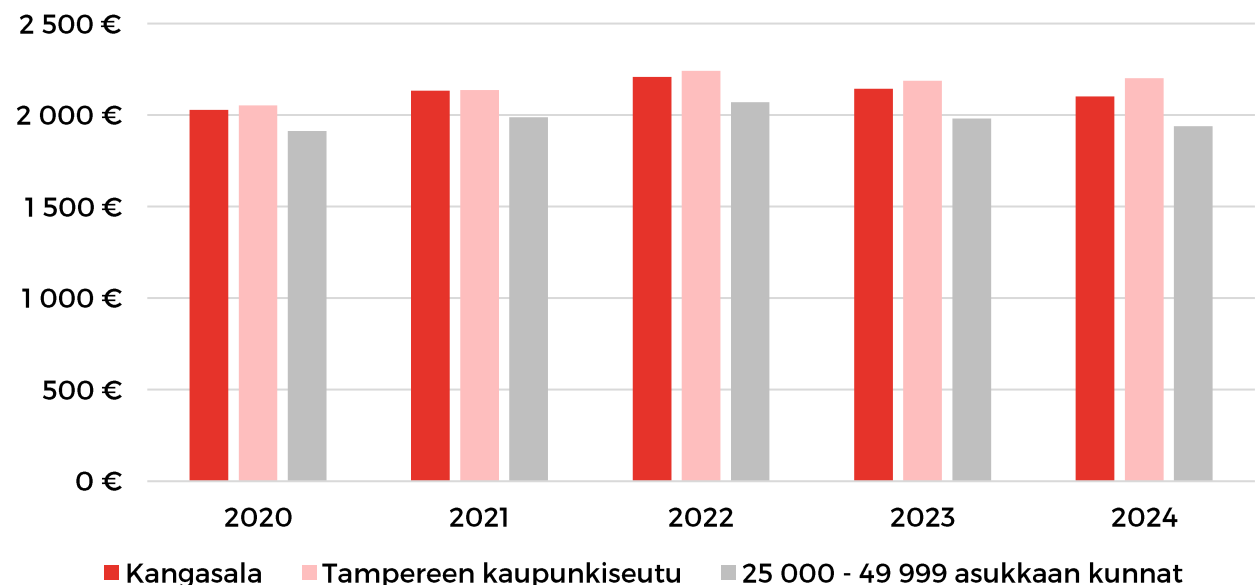

KANGASALAN VANHOJEN OSAKE-ASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan hintoja alhaisemmat vuonna 2024. **Kangasalan neliöhinnat olivat kolmanneksi korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat kolmanneksi eniten vuosina 2020-2024.**

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKE-ASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 630 EUROA VUONNA 2024. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (5 074 €), Kauniaisissa (4 404 €) ja Espoossa (3 840 €).

Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat 2020-2024

Verrokkiryhmä*	Neliöhinta 2020	Neliöhinta 2024 ↑	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /216
Ylöjärvi	2 007 €	2 214 €	+10,3 %	19.
Nurmijärvi	2 249 €	2 204 €	-2,0 %	20.
Kangasala	2 028 €	2 102 €	+3,6 %	23.
Vihti	1 952 €	1 898 €	-2,8 %	34.
Mustasaari	1 651 €	1 786 €	+8,2 %	42.

ULKOMAALAIS- TAUSTAISTEN OSUUS

17,6 %

3,3 %

Kangasalla oli yhteensä 1 245 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2024. Kangasalan ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus. Ulkomaalaistaustaisten osuus oli keskimäärin 4,6 prosenttiyksiköllä matalampi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

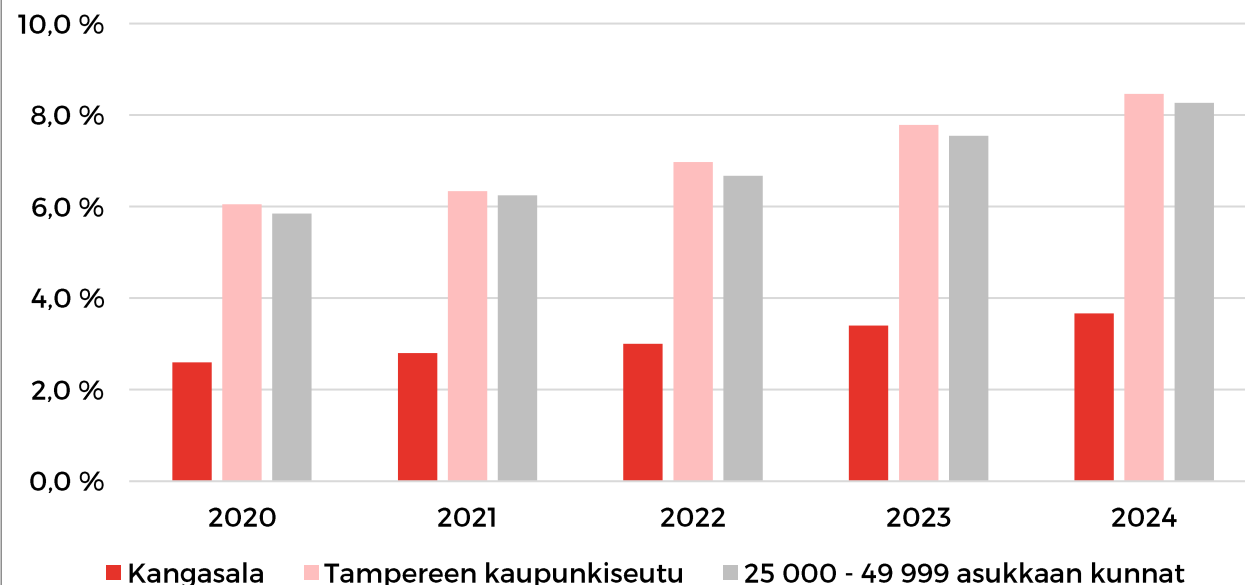

KANGASALAN ULKOMAALAISTAUSTAISTEN HENKILÖIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuutta alhaisempi vuonna 2024. **Kangasalan ulkomaalaistaustaisten osuus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2020-2024.**

KOKO MAASSA ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 11,1 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Vantaalla (29,2 %) ja Espoossa (25,1 %) sekä alhaisin Reisjärvellä (0,6 %).

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä 2020-2024

Verrokki-ryhmä	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2020	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2024 ↑	Muutos %-yks 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	6,1 %	8,3 %	+2,2 %-yks	37.
Vihti	6,1 %	7,4 %	+1,3 %-yks	47.
Mustasaari	3,2 %	3,9 %	+0,7 %-yks	149.
Kangasala	2,6 %	3,7 %	+1,1 %-yks	166.
Ylöjärvi	2,6 %	3,3 %	+0,7 %-yks	189.

OPIKELIJOIDEN OSUUS

8,5 %
↑
5,7 %

Kangasalla asui yhteensä 2 484 opiskelijaa vuonna 2024. Kangasalan opiskelijoiden osuus väestöstä oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus. Opiskelijoiden osuus oli keskimäärin 0,2 prosenttiyksiköllä korkeampi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

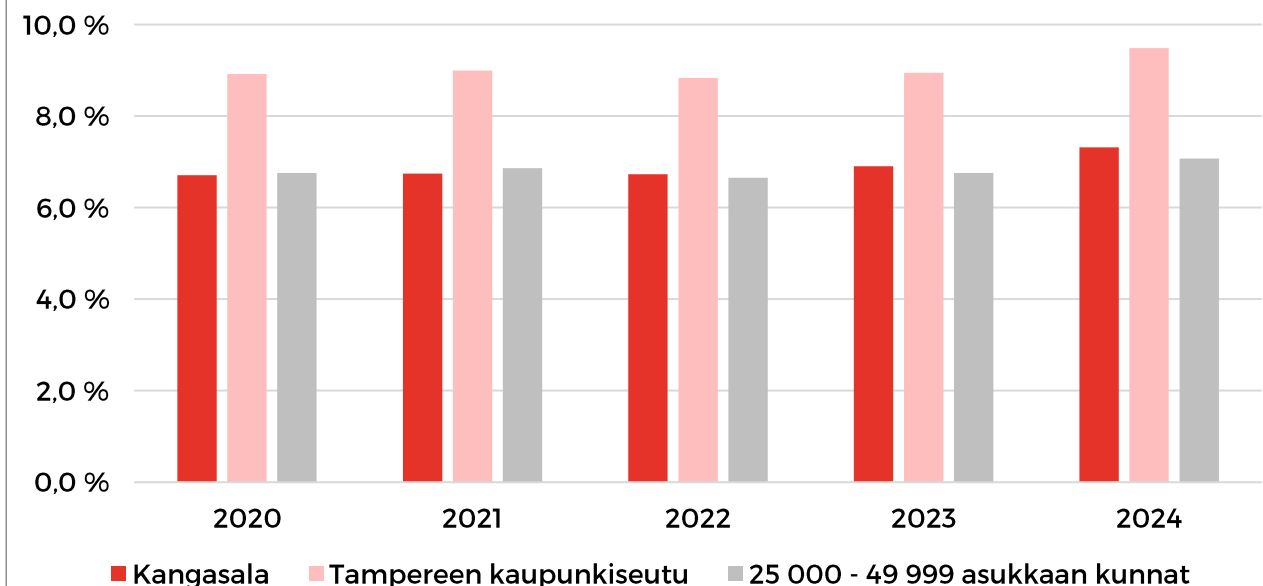

KANGASALAN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuutta alhaisempi vuonna 2024. Kangasalan opiskelijoiden osuus oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi eniten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,9 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Jyväskylässä (11,7 %) ja Joensuussa (11,6 %) sekä alhaisin Pelkosenniemiessä (2,1 %).

Opiskelijoiden osuus väestöstä 2020-2024

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2020	Opiskelijoiden osuus 2024 ↑	Muutos %-yks 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	6,7 %	7,3 %	+0,6 %-yks	32.
Nurmijärvi	7,1 %	7,0 %	-0,1 %-yks	51.
Ylöjärvi	6,8 %	6,9 %	+0,1 %-yks	58.
Vihti	6,5 %	6,7 %	+0,3 %-yks	70.
Mustasaari	6,2 %	6,1 %	-0,1 %-yks	120.

15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

+5,8
↑
-6,7

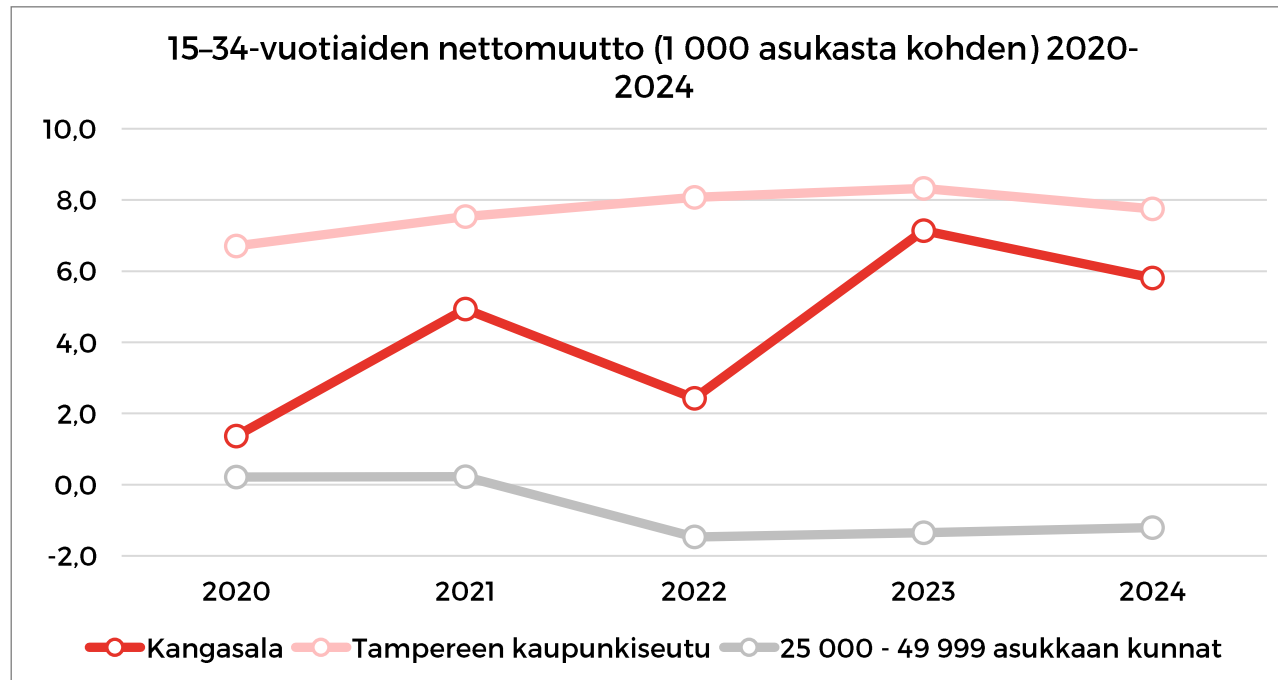
Kangasala sai muuttovoittoa 15-34-vuotiaista yhteensä 516 henkilöä vuosina 2022-2024. Kangasalan 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen nettomuutto. 15-34-vuotiaiden nettomuutto oli Kangasalla keskimäärin 6,5 henkilöllä korkeampi 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

KANGASALAN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa heikompi vuosina 2022-2024. **Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.**

MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Tampereella (+11,1) ja Kittilässä (+9,8) vuosina 2022-2024. Alhaisin nettomuutto oli Halsualla (-14,3) ja Sievissä (-14,0).

Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2022-2024	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2022-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	516	5,1	9.
Mustasaari	-57	-1,0	34.
Ylöjärvi	-220	-2,2	49.
Nurmijärvi	-400	-3,0	69.
Vihti	-543	-6,3	172.

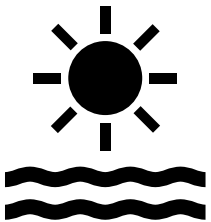
KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

25,3
↑
0,0

Kangasalla oli yhteensä 4 452 kesäasukasta vuonna 2024. Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Kesäasukkaiden määrä oli Kangasalla keskimäärin 6,8 henkilöllä korkeampi 100 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

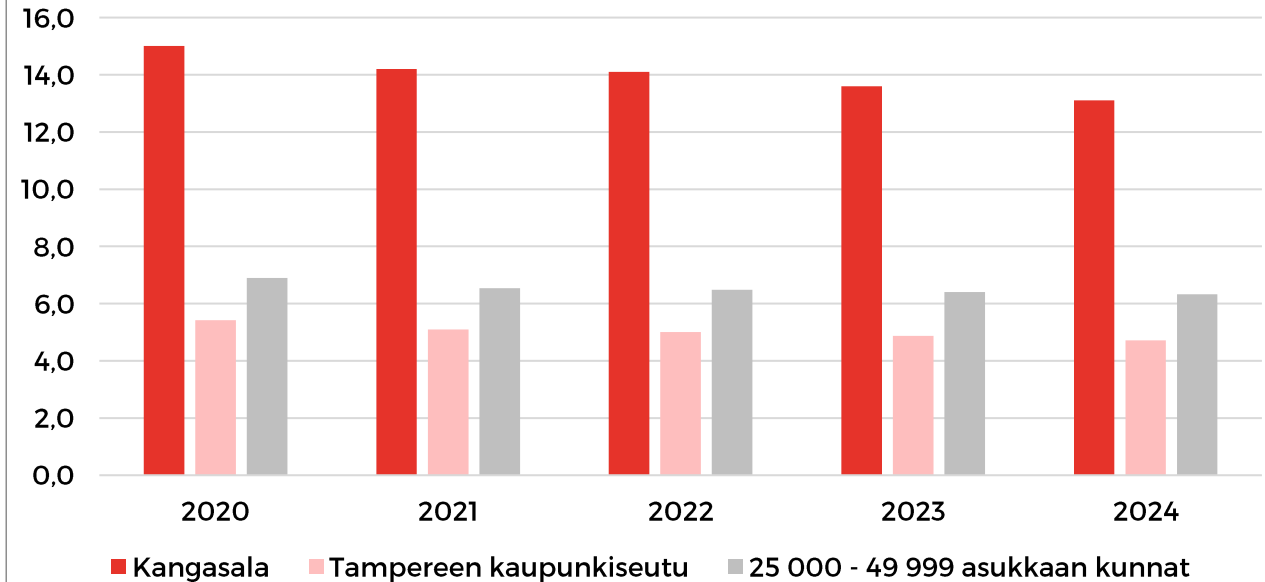

KANGASALAN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa korkeampi vuonna 2024. **Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä.**

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,0 VUONNA 2024. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (420,2), Puumalassa (238,2) ja Kuhmoisissa (214,3).

Kesäasukkaiden määrä (100 asukasta kohden) 2020-2024

Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2020	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2024 ↑	Muutos abs. 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	17,9	16,8	-1,1	157.
Ylöjärvi	15,3	13,9	-1,4	175.
Kangasala	15,0	13,1	-1,9	179.
Vihti	9,6	9,5	-0,1	199.
Nurmijärvi	1,5	1,4	-0,1	267.

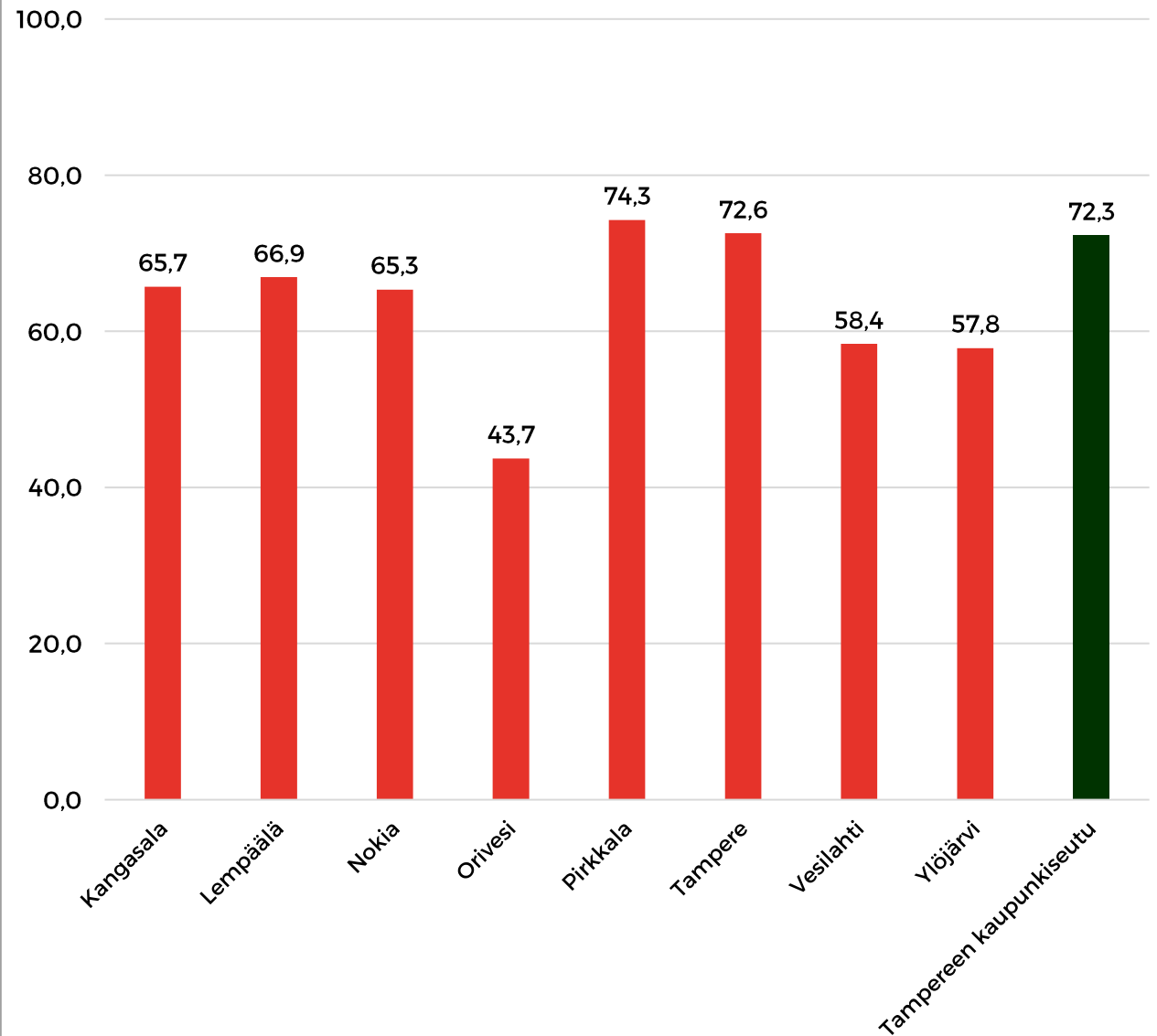
4. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN EVP-INDEKSI

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 72,3 vuonna 2025. Alueen elinvoimaindeksi oli 60,6 ja veto- ja pitovoimaindeksi puolestaan 84,0.

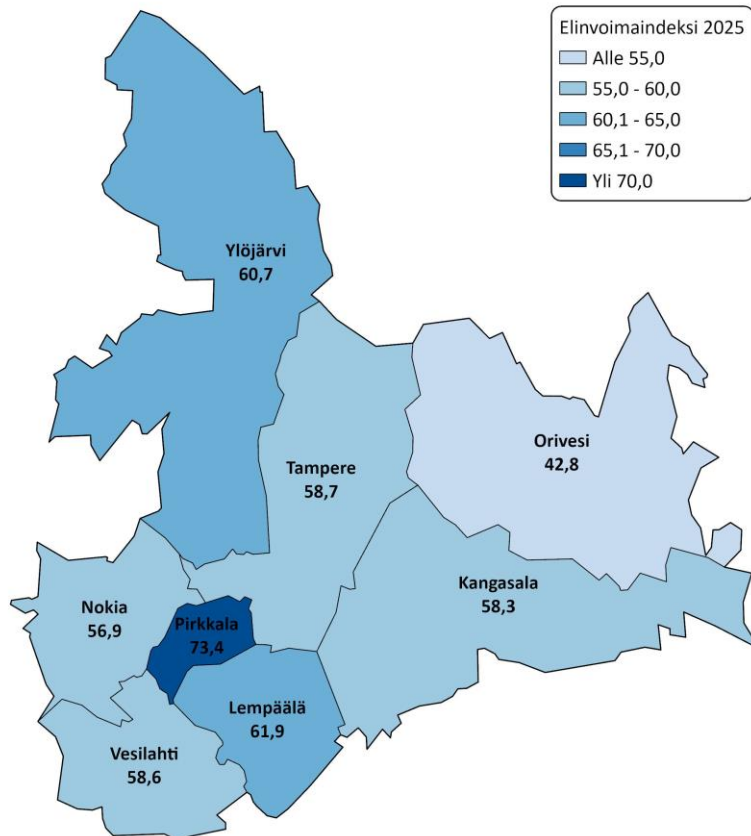
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi oli vahvin Pirkkalassa (74,3), Tampereella (72,6) ja Lempäälässä (66,9). Heikoin indeksi oli Orivedellä (43,7), Ylöjärvellä (57,8) ja Vesilahdessa (58,4).
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi olisi kolmanneksi korkein Manner-Suomen seuduista, jos sitä tarkasteltaisiin seutuna.
- Indeksillä olisi korkeampi ainoastaan Helsingin (78,2) ja Tunturi-Lapin (75,7) seudulla.
- Tampereen kaupunkiseudun elinvoimaindeksi olisi kahdeksanneksi korkein ja veto- ja pitovoimaindeksi toiseksi korkein Manner-Suomen seuduista.
- Tampereen kaupunkiseutukunnalla on erittäin vahvat lukemat erityisesti väestönkehitystä, muuttoliikettä sekä opiskelijoita ja kansainvälisyyttä mittaavissa muuttujissa.
- Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin Espoossa (82,0), Helsingissä (82,0) ja Kittilässä (80,6). EVP-indeksi oli heikoin Kyyjärvellä (21,5), Paltamossa (22,3) ja Kannonkoskella (22,6).

EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa
2025

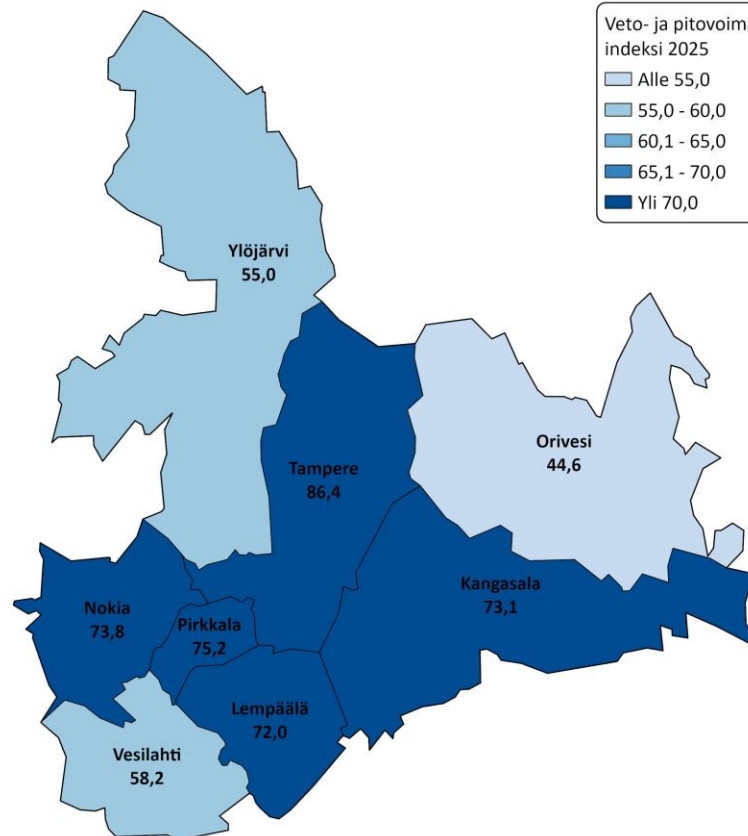

EVP-INDEKSI TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNNISSA

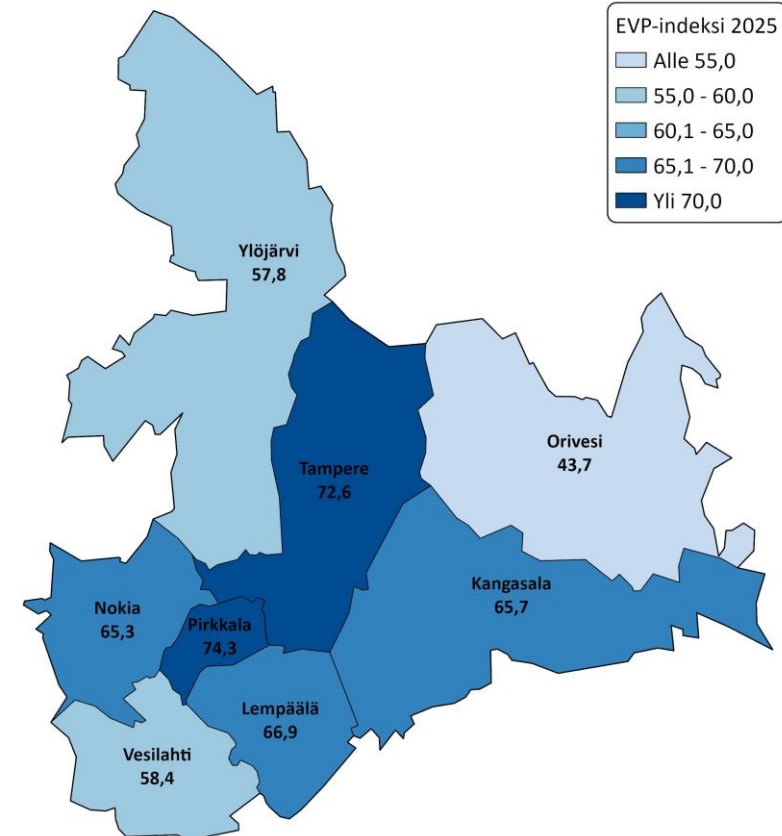
Elinvoimaindeksi

*Veto- ja
pitovoimaindeksi*

EVP-indeksi

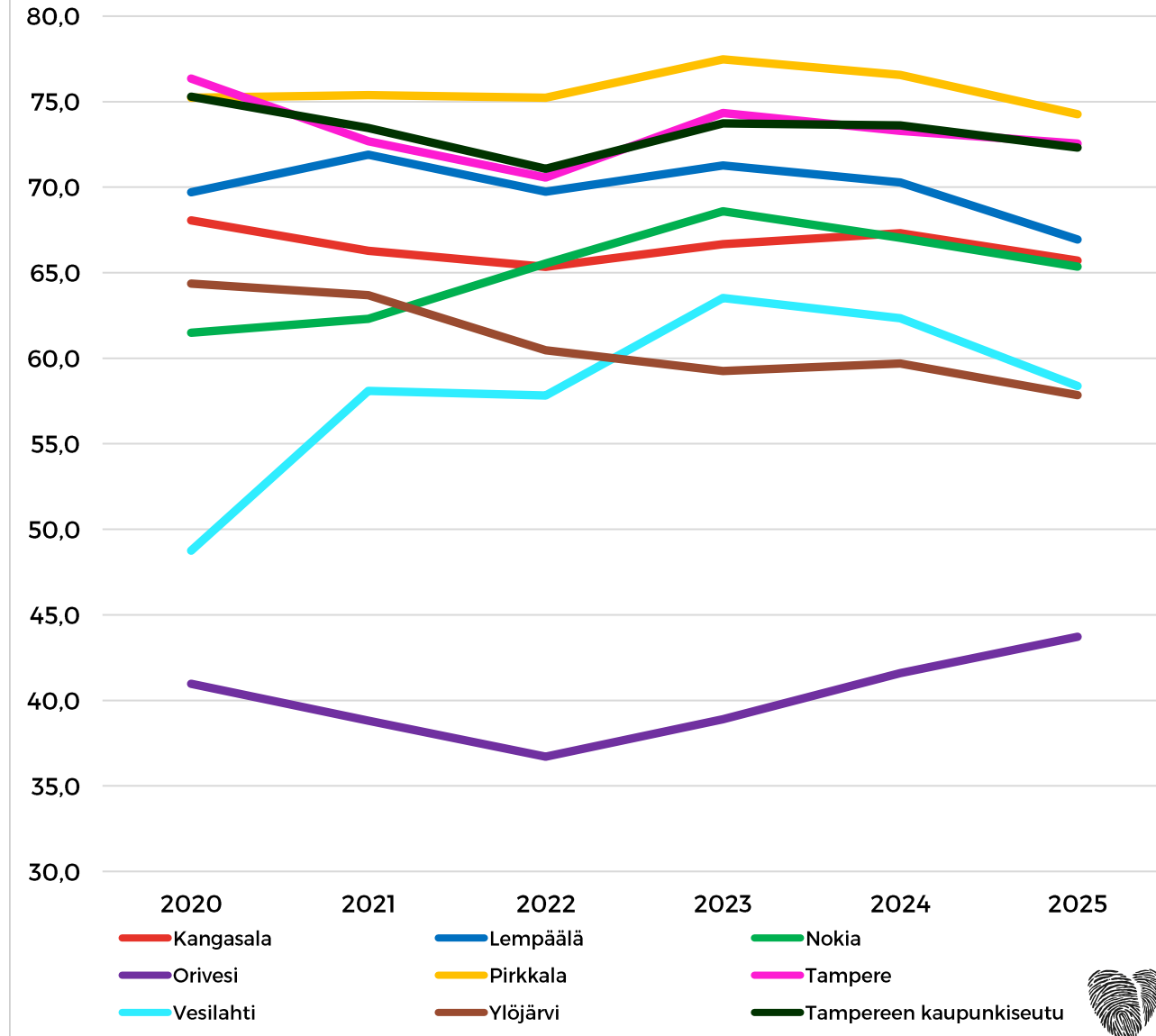

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN EVP-INDEKSI KEHITYS

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski 3,0 pisteellä vuosien 2020-2025 aikana. Elinvoimaindeksi laski 5,7 pisteellä sekä veto- ja pitovoimaindeksi 0,2 pisteellä ajanjakson aikana.

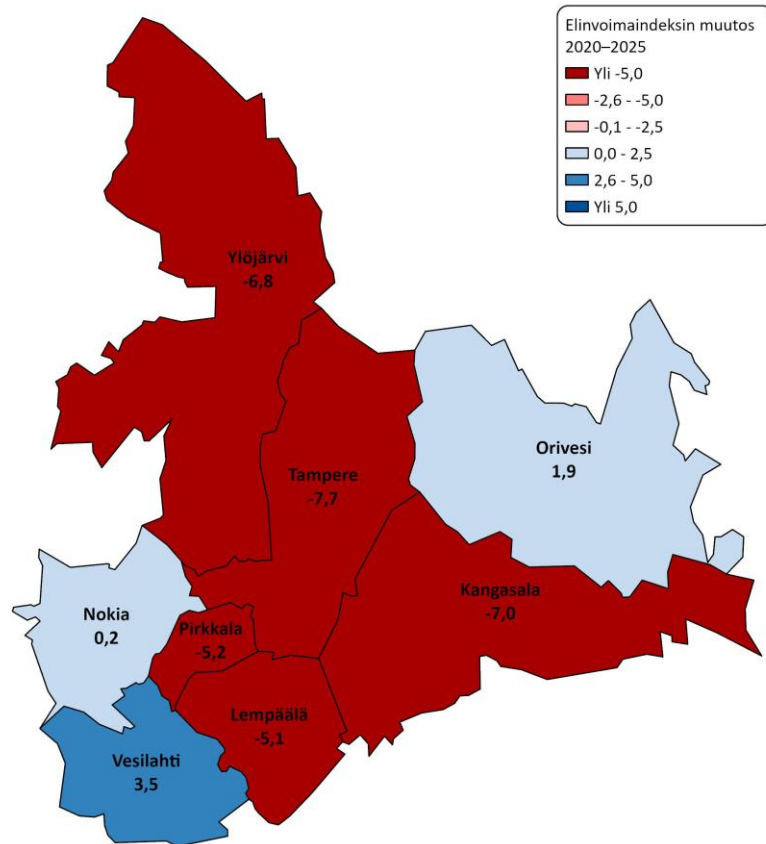
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski vuosien 2020-2022 aikana, mutta kasvoi seuraavan vuoden aikana. Viime vuosien aikana indeksi on kuitenkin jälleen laskenut.
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin laskun taustalla oli erityisesti avoimen sektorin työpaikkojen vähentyminen sekä talousluku- ja sairastavuusindeksin heikentyminen.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi kolmessa kunnassa ja laski viidessä kunnassa vuosien 2020-2025 aikana.
- Indeksit kasvoivat Vesilahdessa (+9,6), Nokialla (+3,9) ja Orivedellä (+2,8), mutta laskivat Ylöjärvellä (-6,5), Tampereella (-3,8), Lempäälässä (-2,8), Kangasalla (-2,4) ja Pirkkalassa (-1,0) ajanjakson aikana.

EVP-indeksin kehitys vuosien 2020-2025 aikana

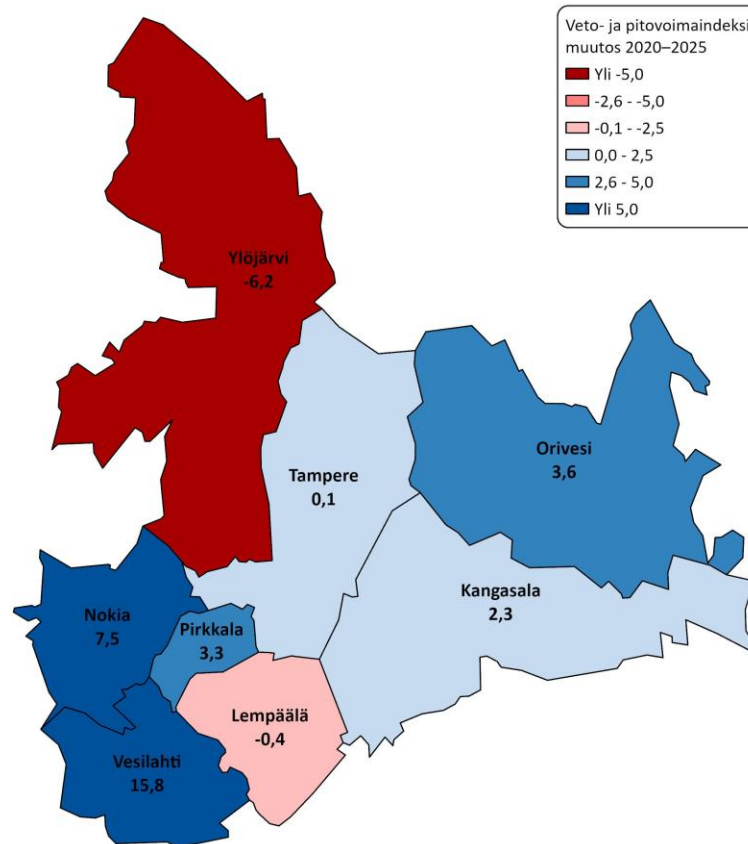

EVP-INDEKSIEN MUUTOS TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNNISSA

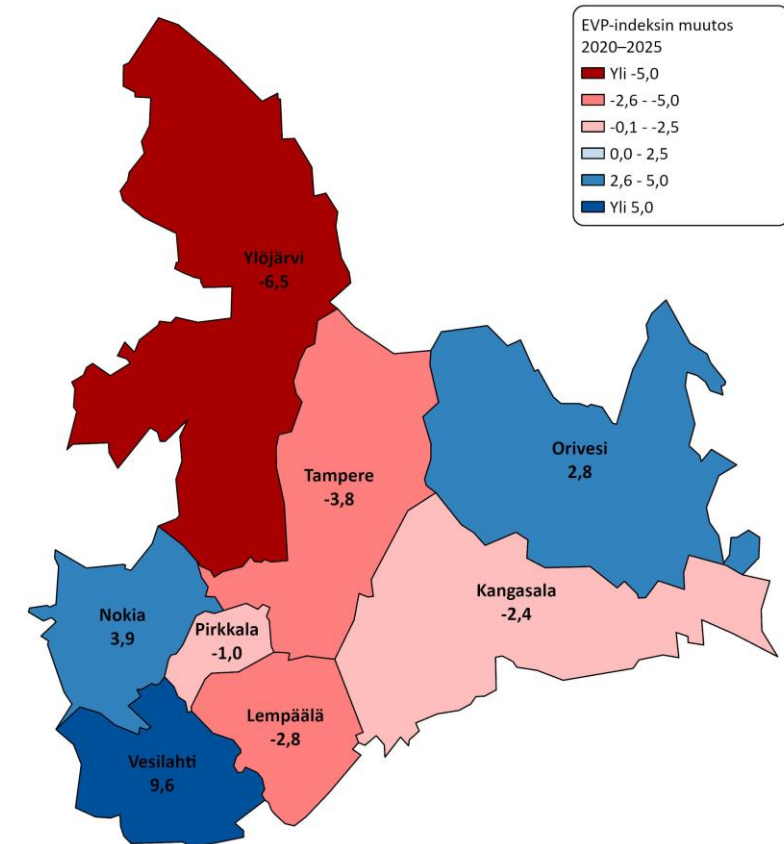
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

5. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

ELINVOIMA-, VETOVOIMA- JA PITOVOIMAINDEKSIIN VALITIT MUUTTUJAT

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2024
- Yritystiheys 2024
- 34–44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2024
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2024
- Taloudellinen huoltosuhde 2024
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2022-2024)
- Talouslukuindeksi 2024
- Yrityisperustana (1 000 as. kohden) 2024
- Koulutustasoindeksi 2024
- Sairastavuusindeksi 2023

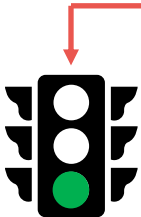
+

10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2020–2024 (%)
- MDI:n väestöennuste 2024-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2022-2024)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2022-2024)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2022-2024)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2024
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2024
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2024
- 15–34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2022-2024)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2024

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Suurin arvo

Alhaisin arvo

Nuoli kertoo muuttujan suurimman ja alhaisimman arvon saman kokoluokan kunnista

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Etelä-Karjalan maakunnan lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA

TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 292 kuntaa 1.1.2026 alueluokituksen mukaisesti.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoituivat näiden arvojen väliin.

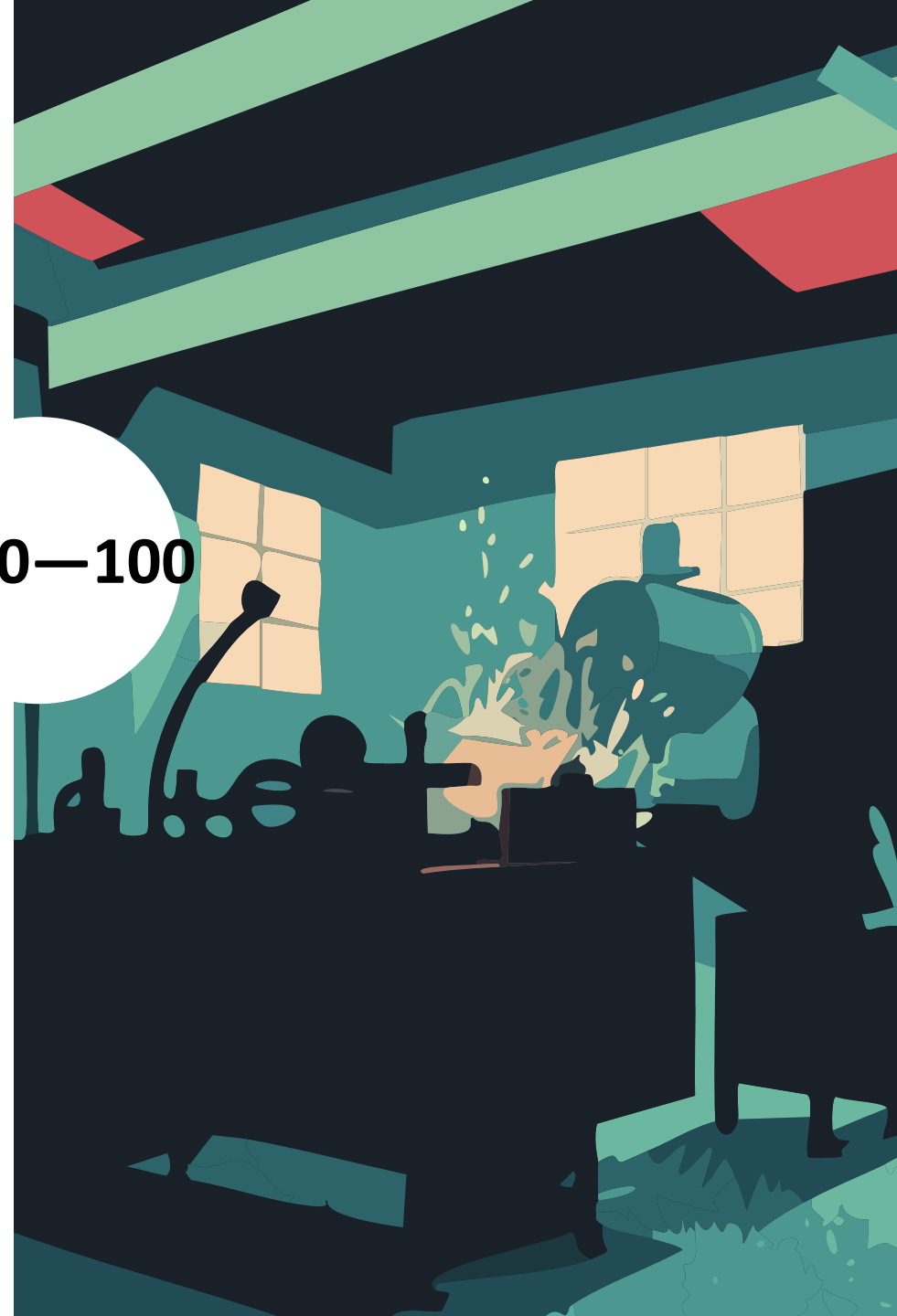
Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa paitsi talouslukuindeksi, jonka painoarvo oli kaksi. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

0—100

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

EVP-INDEKSISSÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET JA VERTAILTAVUUS AIEMPIIN VUOSIIN

EVP-indeksissä on tapahtunut muutamia muutoksia, jotka on syytä huomioida eri vuosien julkaisujen vertailtavuudessa.

2025 indeksi:

Tilastokeskus on siirtänyt vuoden 2024 kuntakohtaisten työpaikkatietojen julkistusta, ja viralliset tiedot julkaistaan vasta kesäkuussa 2026. Tämän vuoksi EVP-indeksissä on kahden työpaikkakehitystä kuvaavan muuttujan osalta hyödynnetty vuoden 2024 ennakkotietojen mallinnusta: **avoimen sektorin työpaikkamuutos (%) vuosina 2022-2024 sekä työpaikkaomavaraisuusaste (%) vuonna 2024.**

Ennakkotiedot on tuotettu MDI:n kehittämällä nowcasting-mallilla, jossa työpaikkakehitystä ennustetaan työllisten ja työttömien määrän, yritysten henkilötyövuosien, yrityskannan ja kuntatyyppin perusteella käyttäen näiden muuttujien logaritmisia muutoksia. Mallin keskimääräinen ennustevirhe on suurissa kaupungeissa noin 0,5 %, seutukaupungeissa ja kehyskunnissa noin 1,5 % sekä pienissä ja ruotsinkielisissä kunnissa noin 2,5 %.

Veto- ja pitovoimaindeksin laskennassa ei ole tapahtunut mitään muutoksia.

2024 indeksi:

Elinvoimaindeksissä **talouslukuindeksi** korvasi kaksi muuttujaa: verotulot asukasta kohden sekä kertyneen ylijäämän. Tämän vuoksi talouslukuindeksin painoarvo on 2-kertainen verrattuna muihin muuttujiin.

Talouslukuindeksi yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumis-kykyä. Kasvava talousluku voi viitata joko kuntatalouden vahvistumiseen (esim. hyvä vuosikate, hallittu velkataso) tai verotulojen kasvuun (esim. korkea tulovero tai kiinteistövero). Laskeva talousluku voi tarkoittaa esimerkiksi tulo- ja eläinhuollon heikkenemistä tai kasvavaa velkaantumista, mikä voi lisätä tulevia talouden haasteita. Talousluvun laskennassa indeksiin otettiin mukaan konsernitason tarkastelu, joka kuvaa paremmin kuntien vapaaehtoisen toiminnan panostuksen vaikutusta kokonaisuuteen. Joillakin kunnilla tuloksen ja taseen yhteinen kokonaistilanne heikkenee mikä on seurausta siitä, että elinvoiman kasvattamiseksi kunnan on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen. Useilla kunnilla joudutaan kasvua rahoittamaan omaisuuden myynnillä. Tämä voi heikentää erityisesti suurten, kasvussa olevien kuntien taloutta.

Talousluku muodostetaan laskemalla yhteen kunnan tuloveroprosentin poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, kunnan kiinteistöveroprosenttien poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, konsernin vuosikate sekä konsernin nettolainakanta, joka jaetaan kahdeksalla. Konsernin nettolainakanta käsittää tässä konsernin lainakannan, vuokratuotot, rahavarat sekä antolainat. Euromäärä jaetaan kahdeksalla kuvaamaan lainojen maturiteettia. Yhteenlaskun suorittamiseksi kiinteistöveroprosenttien poikkeama keskiarvosta muutetaan euromääräiseksi. Euromääräiset mittarit (vuosikate, nettolainakanta, kiinteistöveroprosenttien poikkeama) muutetaan vielä veroprosenttiyksiköiksi, joka lasketaan jakamalla kunnallisverotuksen maksuunpanot kunnan veroprosentilla.

Elinvoimaindeksiin lisättiin myös **uudeksi muuttujaksi yritysverustana 1 000 asukasta kohden.** Yritysverustanta kuvaa alueella aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten erotusta ja hyvin yritysdynamiikka.

ELINVOIMAINDEKSIIN MUUTTUJALISTA

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikka-omavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaoma-varaisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhde = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteen-laskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Talouslukuindeksi = Muuttuja yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä.

Yrityksperustanta = Muuttuja kuvaa kunnan aloittaneiden yritysten ja lopettaneiden yritysten erotusta.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keski-määräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkö-kulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSIIN MUUTTUJALISTA

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2024-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15-34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15-34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

EVP-INDEKSI OSA-ALUEITTAIN

Osa-alue	Muuttujat
Tulot ja talous	Tulonsaajien mediaanitulot & talouslukuindeksi x2
Työllisyys ja työpaikat	35–44-vuotiaiden työllisyysaste, työpaikkaomavaraisuus & taloudellinen huoltosuhde
Yritystoiminta	Yritystiheys*, avoimen sektorin työpaikkamuutos (%) & yritysperustanta*
Koulutus ja hyvinvointi	Koulutustasoindeksi & sairastavuusindeksi
Väestönkehitys	Toteutunut väestönmuutos (%) & MDI:n väestöennuste (%)
Muuttoliike	Työllisten nettomuutto*, sisäisten muuttojen vilkkaus* & 15–34-vuotiaiden nettomuutto*
Asuminen ja rakentaminen	Valmistuneet asunnot*, vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat & kesäasukkaiden määrä*
Opiskelijat ja kansainvälisyys	Ulkomaalaistaustaisten osuus (%) & opiskelijoiden osuus (%)

*Suhteessa asukasmäärään

Liitteet

KEHYSKUNTIEN POSITIO ELINVOIMA- INDEKSISSÄ NELJÄNNEKSITTÄIN 2025

62,3 – 77,5

Paras neljännes

- Kauniainen
- Pirkkala
- Rusko
- Lieto
- Mustasaari
- Sipoo
- Tuusula
- Nurmijärvi
- Kempele
- Kirkkonummi
- Naantali
- Muurame
- Kaarina
- Raisio

54,0 – 61,9

Toiseksi paras neljännes

- Lempäälä
- Vihti
- Masku
- Ylöjärvi
- Pornainen
- Hattula
- Vesilahti
- **Kangasala**
- Siuntio
- Nokia
- Hyvinkää
- Nousiainen
- Mäntsälä
- Liminka
- Kerava

46,6 – 53,7

Toiseksi heikoin neljännes

- Hollola
- Sotkamo
- Kontiolahti
- Hirvensalmi
- Ilmajoki
- Järvenpää
- Janakkala
- Toivakka
- Pälkäne
- Pyhtää
- Siilinjärvi
- Ulvila
- Sauvo
- Lumijoki
- Taipalsaari

36,3 – 45,8

Heikoin neljännes

- Orimattila
- Asikkala
- Mynämäki
- Hämeenkyrö
- Hailuoto
- Hankasalmi
- Ii
- Orivesi
- Laukaa
- Uurainen
- Tyrnävä
- Muhos
- Petäjävesi
- Karkkila

KEHYSKUNTIEN POSITIO VETO- JA PITOVOIMA- INDEKSISSÄ NELJÄNNEKSITTÄIN 2025

64,1 – 81,7

Paras neljännes

- Järvenpää
- Kerava
- Kirkkonummi
- Tuusula
- Sipoo
- Pirkkala
- Nokia
- **Kangasala**
- Kaarina
- Lempäälä
- Naantali
- Nurmijärvi
- Raisio
- Kempele

47,4 – 59,0

Toiseksi paras neljännes

- Lieto
- Vesilahti
- Hyvinkää
- Ylöjärvi
- Muurame
- Mäntsälä
- Mustasaari
- Siuntio
- Kauniainen
- Siilinjärvi
- Kontiolahti
- Vihti
- Ilmajoki
- Masku
- Sotkamo

38,9 – 47,3

Toiseksi heikoin neljännes

- Rusko
- Orivesi
- Taipalsaari
- Hattula
- Asikkala
- Hämeenkyrö
- Sauvo
- Laukaa
- Ii
- Pälkäne
- Toivakka
- Pyhtää
- Karkkila
- Nousiainen
- Uurainen

24,0 – 38,7

Heikoin neljännes

- Hollola
- Liminka
- Pornainen
- Hailuoto
- Janakkala
- Orimattila
- Muhos
- Lumijoki
- Hirvensalmi
- Mynämäki
- Tyrnävä
- Ulvila
- Petäjävesi
- Hankasalmi

KEHYSKUNTIEN POSITIO ELINVOIMAINDEKSIIN MUUTOKSESSA NELJÄNNEKSITTÄIN 2020–2025

+1,9 – +14,8

Paras neljännes

- Hankasalmi
- Toivakka
- Ii
- Petäjävesi
- Hirvensalmi
- Kauniainen
- Vesilahti
- Mustasaari
- Pornainen
- Siilinjärvi
- Muurame
- Vihti
- Hattula
- Orivesi

-1,8 – +0,9

Toiseksi paras neljännes

- Raisio
- Uurainen
- Hollola
- Kirkkonummi
- Nokia
- Pälkäne
- Muhos
- Karkkila
- Lumijoki
- Kempele
- Mynämäki
- Janakkala
- Pyhtää
- Masku
- Kaarina

-2,3 – -6,1

Toiseksi heikoin neljännes

- Nurmijärvi
- Hyvinkää
- Rusko
- Sauvo
- Laukaa
- Orimattila
- Lieto
- Ilmajoki
- Mäntsälä
- Asikkala
- Tyrnävä
- Lempäälä
- Pirkkala
- Kontiolahti
- Siuntio

-6,1 – -17,1

Heikoin neljännes

- Nousiainen
- Tuusula
- Hailuoto
- Ylöjärvi
- **Kangasala**
- Kerava
- Järvenpää
- Naantali
- Hämeenkyrö
- Sipoo
- Liminka
- Taipalsaari
- Ulvila
- Sotkamo

KEHYSKUNTIEN POSITIO VETO- JA PITOVOIMA-INDEKSIIN MUUTOKSESSA NELJÄNNEKSITTÄIN 2020–2025

+6,1 – +17,4

Paras neljännes

- Tuusula
- Vesilahti
- Raisio
- Hämeenkyrö
- Masku
- Siilinjärvi
- Hattula
- Sauvo
- Nokia
- Hirvensalmi
- Nousiainen
- Uurainen
- Lumijoki
- Naantali

-0,4 – +6,1

Toiseksi paras neljännes

- Pyhtää
- Toivakka
- Hailuoto
- Asikkala
- Orivesi
- Pirkkala
- Sotkamo
- **Kangasala**
- Hankasalmi
- Ii
- Taipalsaari
- Hollola
- Tyrnävä
- Ilmajoki
- Lempäälä

-0,4 – -4,4

Toiseksi heikoin neljännes

- Kirkkonummi
- Petäjävesi
- Mustasaari
- Mynämäki
- Järvenpää
- Pälkäne
- Mäntsälä
- Laukaa
- Kaarina
- Siuntio
- Muurame
- Ulvila
- Sipoo
- Karkkila
- Janakkala

-4,5 – -21,4

Heikoin neljännes

- Orimattila
- Kontiolahti
- Kerava
- Ylöjärvi
- Hyvinkää
- Pornainen
- Muhos
- Nurmijärvi
- Lieto
- Kempele
- Liminka
- Rusko
- Vihti
- Kauniainen

MDI

Part of FCG.

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO MDI